

Trakovické novinky

Ročník XV

Číslo 1

December 2024

v čísle nájdete

SPOLOČENSKÁ KRONIKA • ČO SME VYBUDOVALI • ČO NÁS ČAKÁ V ROKU 2025 • PAMÄTNÁ KNIHA OBCE • AKO V ZÁKLADNEJ ŠKOLE • POĽOVNÍCI DEŤOM • HAVKCIA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE • TRAKOVICKÍ ZÁHRADKÁRI • Z TRAKOVÍC DO SVETA • FTC TRAKOVICE

*Krásne prežitie vianočných sviatkov,
úspešný a šťastný nový rok
želá starosta,
poslanci a kolektív OcÚ Trakovice.*

Úvodník

Pri príprave tohoročných Trakovických novínok často v príspevkoch rezonovalo slovo cesta. Inšpirovalo ma teda k hľadaniu významov, ktoré nie sú z výkladového slovníka, ale sú priamo obsiahnuté v príspevkoch autorov.

V myšliach detí, ktoré si nacvičujú jasličkovú slávnosť, sa pripravuje cesta do Betlehema.

Cesta za radosťou v očakávaní Vianoc a narodenia Jezuliatka. Prijmeme aj my do svojho vnútra čistú detskú radosť a nech ona nahradí smutné, unavené, pochybujúce a často hnevliivé pohľady a myšlienky.

Cesta za svojimi snami a predsa vzatiami – nevyhnutne patrí k nášmu životu. Je motorom nášho snaženia a smeruje k naplneniu schopností, ktoré sme dostali a nemali by sme ich premrhať.

Vedieť prečkať čas, kedy sa nedá kráčať, keď máme nohy zviazané nepriaznivými i bolestivými udalosťami a potom opäť vykročiť na cestu, nereznovať.

Cesta je pojem, ktorý nie je vymoženosťou iba pre mladých, hoci im možno

povedať – „Pred vami je dar ešte veľmi dlhej cesty.“ No to neznamená, že pre seniorov sa už cesta skončila. Stále sme na nej a vážme si ju, lebo stále môžeme na nej rásť, vzdelávať sa, tešiť sa alebo iným dávať radosť.

Veľmi cenné sú cesty za našou ro-

dinnou históriou, históriou obce a za hodnotami odovzdanými nám predchádzajúcimi generáciami. Súčasnosť nestojí vo vzduchoprázde, ale vyrastá z minulosti. Ak dokážeme rozvinúť to cenné a hodnotné z nej a zbaviť sa neduhov z minulosti, to bude tá najsprávnejšia cesta.

Najnapínavšie cesty sú tie, ktoré prekonávajú hranice. Môžu to byť hranice našich schopností, ale aj hranice neznámych krajín. Zvyčajne máme strach z toho, čo nepoznáme alebo máme predsudky. Cesty našich prispievateľov však ukazujú, že ľudia takí istí ako my, žijú všade. Ľudia prívetiví, nápomocní a s dobrým srdcom. Nezabúdajme, že „Miluj svojho blížneho...“ nepozná hranice krajiny, farby pleti alebo jazyka. „Miluj svojho blížneho...“ sa nástojčivo ozýva od všadiaľ, obzvlášť predvianočnom čase. Praje a vyprosuje

PaedDr. Jarmila Krajčovičová

Spoločenská kronika

Od 30.11.2023 do 10.12. 2024
počet obyvateľov k 30.11.2024 - 1548

Vitajte medzi nami:

Timotej Zetocha
Daniel Holík
Šimon Múdry
Šarlota Štefánková
Emma Lackovičová
Sofia Krajčovičová
Simona Belokostolská
Samuel Žilavý
Adam Tolarovič

Zostali v našich spomienkach:

Janka Lukačovičová
Marián Malovec
Helena Porubská
Helena Poturnayová
Pavol Guzoň
Štefánia Žemlová
Margita Bučková
Štefan Konopásek
Eleonóra Krajčovičová

Najstarší obyvatelia:

Mária Janovičová
Sidónia Šišková
Melánia Bališová
Viliam Baroš
Katarína Blažová
Sidónia Krajčovičová
Karol Žemla
Milan Škvarka
Štefan Zachar
Alojz Drgoň
František Krajčovič
Augustín Činčura
Albín Časár
Olga Žemlová
Michaela Žemlová
Marcela Šoková
Magdaléna Slovákova
Augustín Drgoň
Štefánia Gulová
Štefan Novák
Emília Briediková
Veronika Zacharová

Čo sme vybudovali v r. 2024

Po vybudovaní chodníka na Hlavnej ulici od pošty po autobusovú zastávku v strede dediny v r. 2023 sme v roku 2024 pristúpili k vybudovaniu poslednej časti chodníka po pravej strane, súbežne s komunikáciou II/513. Uvedenú stavbu uskutočnila spoločnosť CS s.r.o Trnava, pričom bolo vybudovaných 390 m² chodníkov a k tomu prislúchajúcich vstupov k jednotlivým rodinným domom. Touto rekonštrukciou bola završená výmena nevyhovujúcich chodníkov na celej Hlavnej ulici súbežne po oboch stranách komunikácie II/513. Súčasťou investície bola aj výsadba vzrostlých stromov a výsadba trávnikov.

Nakoľko v nevyhovujúcom stave bola aj ulica pri Dudváhu, našou snahou bolo uskutočniť aj na tejto ulici potrebné kroky k zlepšeniu funkčnosti a estetického vzhľadu danej ulice. Aj na tejto ulici prišlo k výmene nevyhovujúceho chodníka za chodník zo zámkovej dlažby. Z dôvodu nevyhovujúcich podmienok sme museli pristúpiť k zaústeniu dažďovej kanalizácie formou trativodu použitím 4 vrtov. Pri realizovaných prácach sa na miestnej komunikácii zistil nevyhovujúci podklad, preto bolo potrebné vymeniť časť podlažia, aby nedošlo v budúcnosti k statickým poruchám na novovybudovanom asfalte. Uvedené práce k spokojnosti uskutočnila spoločnosť Skanská SK.

V tomto roku sme uskutočnili aj celkovú rekonštrukciu parku pred budovou ZŠ Trakovice. V minulom roku bol schválený výrub drevín, ktoré ohrozovali zdravie žiakov a bezpečnosť uvedeného priestoru. Po výrube a zameraní drevín bola Ing. Prievalskou zo spoločnosti „Zelený design“ spracovaná krajinno-architektonická štúdia na rekonštrukciu parku pri ZŠ. Na základe uvedenej štúdie bol vypracovaný projekt pre stavebné povolenie. Po schválení stavebného povolenia sme uskutočnili uvedenú investičnú akciu, ktorá spočívala vo vybudovaní vodopriepustných plôch z mlatového povrchu, chodníka zo žulových kociek a tak isto aj zo zámkovej dlažby. Pre zmysluplné trávenie času bolo v priestore osadené cvičiace zariadenie s EEPDM dopadovou plochou od spoločnosti Octago Piešťany. V najbližšom čase plánujeme osadiť koše na triedený odpad a v jarnom období plánujeme osadiť ešte lavičky. Veľkú časť priestoru zaberá výsadba zelene, ktorej koncepcia vychádza z bezúdržbovosti a možnosti kvitnutia rastlín počas celého roku. Na výsadbe zelene

a trávnikov sa podieľala spoločnosť Gardeneri s.r.o. K bezpečnosti priestoru prispieva aj osadené verejné osvetlenie a obecný kamerový systém.

V minulom období sa na miestnom cintoríne budovali hrobové miesta bez koncepcie, v rôznych vzdialenostiach a výškach, preto sa obec rozhodla vybudovať vybetónované jedno- a dvoj-hrobové miesta.

Keďže v r. 2023 a aj v r. 2024 obec Trakovice predala 15 stavebných pozemkov, na konci roku 2024 pristupujeme k budovaniu inžinierskych sietí. V zmysle schváleného stavebného povolenia sa budujú dve ulice miestnych komunikácií, vodovod, dažďová a splašková kanalizácia, rozvod plynu, verejné osvetlenie, miestny rozhlas a internetové pripojenie. Hneď na začiatku roka plánujeme skolaudovať kanalizáciu dažďovú aj splaškovú a rozvod plynu. Časť miestnych komunikácií je už zrealizovaných, zbytok môže byť dokončený a skolaudovaný až po prácach na rozvode elektrickej energie –NN rozvodov. Za budovanie NN rozvodov je zodpovedná spoločnosť ZS distribúcia, ktorá však začne s budovaním svojich rozvodov až koncom januára 2025 a ukončenie je plánované na 03/2025. Celkové náklady na vybudovanie inžinierskych sietí (miestne komunikácie, vodovod, kanalizácia dažďová a splašková, rozvod plynu) sú rozpočtované vo výške 332 tis. €. Zdržanie pri budovaní inžinierskych sietí a riadnom dokončení stavby, spôsobil okrem ZS distribúcie aj uskutočňovaný rozsiahly archeologický prieskum, ktorý bol finančne veľmi náročný, pričom náklady boli vo výške 32 tis. eur.

V materskej škole sme počas letných prázdnin rozšírili priestor jedálne o cca 20 miest prebudovaním dvoch pôvodných skladov. Uvedené práce uskutočnila spoločnosť Samostav s.r.o.

Novovybudovaný park pred základnou školou

Využívame prostriedky z eurofondov a od sponzorov

Obec Trakovice po schválení poslancami obecného zastupiteľstva, podala viaceré projekty, pri ktorých čerpá prostriedky z rôznych fondov.

Obec podala žiadosť na prístavbu nového bloku základnej školy v Trakoviach, ktorá spočíva vo vybudovaní 6-tich tried, čím sa zvýši kapacita školy o cca 80 žiakov. Po schválení projektu v Rade partnerstva sme boli úspešní a v roku 2025 by sme mali začať s výstavbou.

Hodnota projektu je plánovaná vo výške 1 482 000 eur pri 8% spolufinancovaní.

Nie vo všetkých projektoch sa nám podarilo byť úspešní. Spolu so Základnou školou sme podali projekt na osadenie 88 fotovoltických panelov na budovu jedálne, súčasne s vybudovaním baterkového úložiska. Plánovaná výroba by bola vo výške 40 tis. kWh. Náklady boli plánované vo výške 125 tis. €. Žiaľ, pri tomto projekte sme sa dostali iba do

zásobníka projektov.

Horšie sme dopadli pri projektovom zámere na rekonštrukciu zdravotného strediska s vybudovaním 10 nájomných bytov. Celý projekt pozostával z dvoch akcií: z rekonštrukcie zdravotného strediska a z vybudovania 1- a 2 - izbových nájomných bytov. Pri rekonštrukcii zdravotného strediska bol Radou partnerstva v 1. kole projekt schválený. Na základe zamietavého stanoviska odboru zdravotníctva Trnavského samosprávneho kraja sme v 2. kole boli z uvedeného procesu vyradení. Dôvodom bolo, že v súčasnej dobe nemáme na zdravotnom stredisku pediatra a takisto aj lekár pre dospelých nie je na plný úväzok. Dalším ich dôvodom bolo, že zdravotná dostupnosť je z obce Trakovice možná do 15 km a do 30 minút. A toto sú podľa Trnavského samosprávneho kraja hlavné dôvody, prečo nie sú Trakovice prioritou na čerpanie prostriedkov z tohto projektu. Na základe uvedeného potom schválili prostriedky pre obec Šúrovce.

Okrem uvedených väčších investičných akcií sme podali žiadosť na projekty – riešenie migračných výziev, kde sme boli úspešní a získali sme finančné prostriedky vo výške cca 14 tis eur.

Na environmentálny fond bol podaný projekt „bager na manipuláciu s odpadmi“ v obci Trakovice, kde sme boli úspešní, a bola nám schválená dotácia na nákup minibagra v celkovej hodnote 14 448,00 € pri 1% spolufinancovaní.

Podobne sme podali projekt „Výsadba zelene v sídlach v obci Trakovice“ kde je zámerom vysadiť cca 28 stromov súčasne so zatravnením priestoru na ploche pôvodnej skládky materiálu oproti p. Feranca. Celkové náklady sú plánované vo výške 20 135,00 €.

Ministerstvo financií SR nám prispelo na vybudovanie Parku pred ZŠ Trakovice sumou 9 750,00 €.

Nielen od štátnych inštitúcií sme získali dotácie. Dvorným prispievateľom na malé projekty je aj spoločnosť Nafta a.s. Cez nadáciu EPH sme získali grant na oplotenie za bránkou na multifunkčnom ihrisku vo výške 6 tis. € a na výsadbu stromov na Hlavnej ulici 2 600,00 eur.

Z Trnavského samosprávneho kraja, z Centrálného krízového fondu, sme obdržali dotáciu vo výške 3 tis. eur na vyčistenie dažďovej kanalizácie.

Čaká nás náročný rok 2025 ale s pozitívnym plánom do budúcnosti

Každý deň počúvame z telekomunikačných prostriedkov, internetu, aké náročné obdobie nás čaká. Bude to rok náročný aj pre obec, čo sa v konečnom dôsledku preniesie na Vás. Či už sú to poplatky za odpady, obmedzenie rôznych príspevkov na akcie a pod. Budeme sa snažiť, aby dopad na Vás občanov bol čo najmenší. Myslím si však, že aj v ťažkých časoch je treba pracovať naplno a čo najlepšie zvládnuť majetok obce, a tak vlastne zlepšiť aj podmienky pre občanov, pre život v obci, aby sa stala atraktívnou pre nás všetkých.

Ako som písal, budeme musieť dokončiť akciu na inžinierske sieť na IBV Dolinky II. Najväčšou investičnou akciou v tomto roku bude vybudovanie nového pavilónu ZŠ Trakovice, kde celkové náklady sú plánované vo výške 1 milión 482 tis eur. Jedná sa o budovu, ktorá bude tvoriť samostatný objekt, avšak bude prepojený s pôvodnou budovou školy. Budova bude podpiwničená, kde by mala byť knižnica, kabinet a učebňa. Z terajšej knižnice by sme chceli urobiť šatne pre žiakov, aby nemuseli mať skrinky na chodbách. Na dvoch poschodiach by boli spolu štyri triedy po cca 20 žiakov aj s povinným zázemím. Tak isto na uvedených poschodiach by boli aj sociálne zariadenia. V podkroví budú dve učebne výpočtovej techniky s požadovaným technickým vybavením. Celý objekt má samostatné vykurovanie. Bezbariérovosť bude zabezpečená výtahom. Objekt by mal spĺňať požadované tepelnotechnické parametre, k čomu napomôže inštalácia fotovoltaických panelov na objekt telocvične. V súčasnej dobe pracujeme na verejnom

obstarávaní, ktoré plánujeme ukončiť v 03/2025, aby sme mohli začať stavať v 08/2025. Naším zámerom je začať školský rok 2026/2027 už v nových priestoroch. Okrem uvedenej akcie plánujeme uskutočniť rekonštrukciu chodníkov a komunikácie pri Dudváhu od p. Janíkovej po p. Blažu.

V roku 2025 plánujeme vytvoriť podmienky na schválenie stavebného povolenia na IBV pri ihrisku. V súčasnej dobe pracujeme na podaní žiadosti na územné rozhodnutie na uvedenú lokalitu.

Nielen investíciami sa chceme zaoberať. Čaká nás aj významná kultúrna a spoločenská akcia – 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci Trakovice. Pri tejto príležitosti chceme vydať knihu o histórii obce Trakovice, na ktorej sa už teraz intenzívne pracuje. Plánujeme uskutočniť 3-dňovú oslavu za účasti všetkých spoločenských organizácií. Predbežný termín plánujeme koncom augusta 2025, prípadne začiatkom septembra 2025. O presných termínoch a akciách budete určite včas informovaní.

V svojich plánoch nemyslíme len na rok 2025, ale máme predstavy aj o prácach na nasledujúce obdobia. Ako ste si mnohí všimli, na internetovej stránke obce boli zverejnené štúdie na rekonštrukciu parku pri sv. Vendelínovi (na Pažiti) a tak isto aj na rekonštrukciu Obecného úradu a kultúrneho domu. Aby sme však mohli tieto akcie uskutočniť, musí byť priaznivá doba nielen po finančnej, ale aj po spoločenskej stránke.

Ing. Ľudovít Tolarovič, starosta obce

Ďakujem Vám

Na jednej strane je obec prijímateľom dotácií, na druhej strane obec aj prispieva na činnosť organizácií z rozpočtu obce. Na základe schválenia obecného zastupiteľstva bol schválený celkový príspevok pre spoločenské organizácie spolu vo výške 5 tis. €, a to pre Divadlo na Trakoch, Stolno-tenisový klub, Jednotu dôchodcov, Združenie zdravotne postihnutých Bučany a FTC Trakovice.

Obec okrem dotácie z rozpočtu obce prispieva podľa možností aj na činnosť a akcie usporiadané spoločenskými organizáciami, či už je to cena starostu pri výstave ovocia, zeleniny a kvetov, ktorú tradične organizujú naši záhradkári, alebo na pravidelné návštevy na kúpaliskách pre členov Jednoty dôchodcov Slovenska, ale aj na preplácanie faktúr za cestovné pre malých futbalistov, na cenu starostu pre tenisový klub atď.

Aj týmto spôsobom sa chcem poďakovať všetkým členom spoločenských organizácií za ich činnosť pre obec, ale hlavne pre Vás, všetkých občanov. Vďaka patrí ZO JDS Trakovice

ako aj ZO SZ Trakovice za ich pravidelnú brigádu na cintoríne, členom ZO SZ záhradkárov a občanom, ktorí sa zúčastnili na výsadbe trávy, a tak skrášlili prostredie pri altánku na ceste do Bučian.

Osobitne by som sa chcel poďakovať PaedDr. Jarmile Krajčovičovej, Kataríne Sukupovej, p. Albínovi Časárovi, Ivanovi Šipkovskému

Brigáda záhradkárov na ceste smerom do Bučian

za ich účasť na výstave obrazov, fotografie a poézie, ktorá sa uskutočnila v apríli 2024 v kultúrnom dome. Bolo by pekným zvykom, keby sa podobné podujatia stali v našej obci tradíciou.

Ing. Ľudovít Tolarovič, starosta obce

Výstava obrazov, fotografie a poézie - Ivan Šipkovský, PaedDr. Jarmila Krajčovičová, Katarína Sukupová, Albín Časár

ĎAKUJEME NAŠIM SPONZOROM

Projekt „Protipovodňové opatrenia cv obci Trakovice „ bol realizovaný vďaka podpore finančnému príspevku z Centrálného krízového fondu regionálnej a miestnej samosprávy TTSK.

Projekt „Kroky pre bezpečnejšie multifunkčné ihrisko v ZŠ „ a „Zazelenáme hlavnú ulicu v Trakoviciach“ sa uskutočnil vďaka podpore z Nadácie EPH.

Projekt „Revitalizácia parku pred ZŠ Trakovice „ bol realizovaný v grantovom programe „P2 2024 Dotácia na individuálne potreby obcí“ z Ministerstva financií SR

Jasličková pobožnosť

Oslava Vianoc, narodenie Božieho syna sa oddávna spájalo s koledovaním. Koledovanie nám pripomína i Dobrá novina – vianočná kolednícka akcia Hnutia kresťanských spoločenstiev detí, ktorá je spojená s verejnou zbierkou na podporu rozvojových a humanitárnych projektov v Afrike. Tento rok prebieha už 30. ročník. Bez koledovania, Dobrej noviny a jasličkovej slávnosti by sme si nevedeli predstaviť vianočné obdobie u nás, v trakovickom kostole. Toto milé podujatie, do ktorého sa zapája i veľké množstvo prvoprímajúcich detí, sa koná v našej obci každoročne 25.12. Preniesť sa opäť do Betlehema a zmeniť sa na pastierov, Máriu, Jozefa a iné biblické bytosti naplňa radosťou nielen deti, ale všetkých prítomných už počas novembrových dní. Veríme, že vianočný príbeh opäť ožije nielen v trakovickom kostole, ale všade, kde budú mať otvorené srdcia všetci dospeláci.

Požehnané vianočné sviatky želajú všetci účastníci jasličkovej slávnosti!

Alena Malovcová Jasličková slávnosť v Trakoviciach

Pamätná kniha obce Trakovice

Vyberáme z obecnej kroniky.

„Prvá svetová vojna v Trakoviciach“

Dňa 29. júla 1914 prišli svolávajúce lístky niektorým záložníkom, to bola čiastočná mobilizácia. Všeobecná mobilizácia bola vyhlásená 2. augusta bubnovaním. Toho dňa nastúpili záložníci do 37 roku a o 3 dni i všetci ostatní.

Tým, ktorých volaly mobilizačné vyhlášky, oči vľhli, lebo prinášali ťažké rozlúčenie mnohým rodinám s drahými otcami, synmi, bratmi, niektorým navždy. Potešovali sa, že vojna nebude dlho trvať. Kto sa otáľal, bol vypravený četníctvom, odporovať sa však málokto opovážil. Počiatkom augusta boli odvedené i kone. Majitelia odvedených koní museli ich odovzdať príslušným vojenským telesám.

Rodina vojakov taktiež i nemajetní rodičia dostávali od zberného úradu príspevky na výživu, tie im umožňovali slušný život. Niektorá žena, ktorej muž utraca mzdu v pití a kartách, ocitla sa po jeho odchode do vojny v pomeroch, o jakých sa jej nikdy ani nesnívalo. Tá si ovšem

nežiadala nič iného, len aby vojna trvala dobre dlho.

Prichádzali všetky zlé následky vojny. Zdražovali sa potraviny a iné denné potreby napriek úradným zákazom. Zásoby boli vyčerpané, nastala núdza o potraviny. Obchodníci vycítili, že prichádzajú jedinečné časy, vypredali zásoby, ktoré od rokov ležali v skladištiach. V tej dobe sa zrodilo keťasovanie, ktoré nezastavili ani súdy proti úžere.

Štát rekviroval obilie, zemiaky, dobytok, lušteniny, mak, seno, slamu, vôbec všetko, čo sa vo vojne potrebuje. Ľudia nakupovali na lístky vydávané chlebovými komisiami, obyčajne učiteľstvom. Počiatkom roku 1918 ukázali sa i lístky na topánky s drevenou podrážkou za 100 korún, s koženou za 200 korún. Rekvizície bývaly pozdejšie za asistencie četníctva a vojska s nasadenými bodákmi. Prehliadli celý dom, každý kút. I pre fajčiarov nastali zlé časy. Štát prideloval málo tabaku i s tým sa keťasovalo. V tabaku bolo hodne lístia bukového, otrusky zo sena, čo bolo mizerné fajčivo. Učiteľ-

stvu a školským deťom bolo nariadené zbierať rôzne lístie vojakom na čaj, ba aj prhľavu na látky.

Myseľ ľudská a svedomie otupovali. Nikto necítil biedu a utrpenie druhých. Prestala i vernosť manželiek, veď stratili i trepezlivosť a premohli i stud. Každý hľadel užiť okamžiku v tej dobe neistoty. Krádeže a zločinnosť sa závratne rozrástli. Rozryté ľudské srdcia utrpeli zvlášť ťažkú ranu, keď im vláda na najsvätejši cit siahla kradmou rukou a odňala veriaciim v lete 1916 dva veľké zvony na účely válečné. Márne starci zatínali bezmocné päste, márne bedákali ženy. Zostal len umieračik.

Z našej obce vo vojne padli, alebo krutým válečným nemociam a útrapám podľahli: Bernard Bališ, František Bališ, Štefan Bališ, Martin Belák, Štefan Belák, Pavel Biháry, Ján Bokor, Štefan Bučko, František Cepko, Jozef Cepko, Ján Činčura, František Danihel, Anton Drgoň, Justín Drgoň, Michal Dubovský, Ludevít Ďuriš, Ján Gerinec, Augustín Horvát, Augustín Hybela, Štefan Hrčka, František Chlpa-

tý, Michal Jančovič, Michal Komárňanský, Jozef Krajčovič, ... Krajčovič, Jozef Novák, Ján Puškár, Justin Putera, Jozef Radošovský, Peter Radošovský, Jozef Selecký, Jozef Šoka, Jozef Tomašovič, Karol Vozár, Michal Vozár, Štefan Vozár, Ján Zatkó.

Štátny prevrat v roku 1918

Koncom novembra 1918 sa československé vojsko ukázalo v Trakoviciach. Ubytovalo sa v škole, kde narobilo škodu. Po krátkej prestrelke vyhnalo Maďarov z okolia Hlohovca. Ľud sa uspokojil vyrabovaním 2 židovských rodín. Od

vyrabovania bučianskeho veľkostatku sa ustúpilo na zákrok niektorých rozvážnych občanov, takže prevrat bol vcelku pokojný.

Poválečné udalosti

Prvou úlohou bolo ľud mravne povzniesť po dlhej dobe uvoľneného života. Nábožní občania sa postarali o výpomocného duchovného pre Trakovice, lebo bučianski farári nestačili.

Prvým trakovickým duchovným po prevrate bol Alexander Buzna, výtečný to maliar slovenský, maloval i javiská pre divadelných ochotníkov. V máji roku 1923

však odišiel pre hašterivosť a neznášanlivosť občanov.

Po ňom prišiel farár vo výslužbe Ján Maixner, rodom moravan. Bol to kňaz až príliš sporivý, ale dobrosrdečný a krajne obetavý. Do svojich posledných chvíľ sa dával vodiť ku oltáru, kde niekoľkokrát slabosťou pochytený klesol a musel byť odnesený. Dňa 24. apríla 1933 zomrel vo veku 77 rokov. Je pochovaný na trakovickom cintarí. Vďační veriaci postavili mu nádherný kríž. Svoje nasporené mozole venoval na rozšírenie kostola.

PaedDr. Rastislav Murín

Ako v základnej škole?

Začneme rekapituláciou našich minulo-ročných aktivít. Ako obvykle, bolo toho neúrekom.

V septembri sme uskutočnili aktivity k *Svetovému dňu prvej pomoci* a navštívili sme aj *Výstavu ovocia a zeleniny* v Trakoviciach.

V októbri sme testovali športové schopnosti najmladších žiakov, navštívili sme divadelné predstavenie *Nebojsa* v SND v Bratislave a predstavenie *Ak veríš zázrakom* na Novej scéne.

Pripravili sme tiež aktivity ku Dňu úsmevu.

Uskutočnili sme tradičný zber papiera a víťazmi sa stali:

1.miesto J. Súkup 2.A, 2.miesto T. Beňo 2.A, 3.miesto A. Zemla 6.B.

Navštívili sme program Svedectvá preživších v Kultúrno-spoločenskom centre v Nyáryovskej kúrii v Bučanoch.

V novembri sme navštívili divadelné predstavenie v DAB v Nitre Na povale a absolvovali sme Tanečno-divadelné sústredenie a skúsili sme Technickú olympiádu.

Zúčastnili sme sa Streleckých pretekov v Hlohovci a Piešťanoch (neskôr Holič), celkovo sa strelcom pod vedením pána učiteľa Murína darilo, posúďte:

Krajská školská aj strelecká liga:

– družstvo A v zložení Loffler, Nagy, Kubiček – 2. miesto

– družstvo B v zložení Žemlová, Lackovičová, Zacharová – 3. miesto

– kategória st. žiačky:

Hana Žemlová – 1. miesto

Kristína Lackovičová – 2. miesto

– kategória ml. žiačky:

Nikola Lukáčová – 3. miesto

V decembri sme uskutočnili *Mikulášske vystúpenie* pre Žilkovce a Dolnú Krupú a samozrejme i pre našu školu. Zároveň na akadémii v Materskej škole predviedol svoje vystúpenie súbor ZŠ Gatrička.

Opäť sme navštívili divadlo, tentoraz to bol Cyrano z predmestia v Bratislave.

Pripravili sme Vianočnú akadémii a Vianočný volejbalový turnaj.

Neskôr sme skúsili svoje zručnosti v Edu escape game – únikovej súťaži pre triedy.

V januári sme absolvovali lyžiarsky

Deň Zeme v ZŠ s MŠ Trakovice

výcvik.

Vo februári sme súťažili v *Dejepisnej olympiáde*, uskutočnili sme plavecký výcvik, pripravili sme Valentínsku poštu a Rada rodičov nám pripravila Maškarný ples.

V marci sme v kultúrnom dome skúšali Pletenie šibákov k Veľkej noci a prebehlo školské kolo recitátorskej súťaže Hollého pamätník, zúčastnili sme sa tiež predmetových olympiád:

Geografická olympiáda, okresné kolo, kategória F, Natália Hlavandová – úspešný riešiteľ,

Chemická olympiáda, okresné kolo, Štefan Pluhár – úspešný riešiteľ,

Biologická olympiáda, okresné kolo, kategória D Klára Sitárová – 3. miesto a Kristína Blažová – úspešný riešiteľ.

V okresnom kole Hollého pamätníka získala Barbora Lackovičová 2. miesto, pekne nás reprezentovali aj Klára Sitárová a Marína Marková.

V apríli sme v krajskom kole súťaže Midi cool volejbal dievčatá získali – 2. miesto. Reprezentovali nás: E. Sasaráková, M. Pekarovičová, E. Kleštincová, V. Ardanová, M. Zacharová, K. Madunicová, S. Shifferová.

Uskutočnili sme besedu k triedeniu odpadov a zúčastnili sme sa súťaže Kľáčianska latka.

V testovaní deviatakov T9 sme z oboch predmetov skončili pod celoslovenským priemerom (žiaľ).

Absolvovali sme zaujímavú besedu s kozmonautom I. Bellom.

V máji sme sa zúčastnili súťaže

Leopoldovský kapor a obsadili sme 4. miesto.

V okresnom kole Matematickej olympiády získal Adam Škubla 1. miesto a v súťaži Pytagoriáda bol Adam dokonca úspešným riešiteľom celoslovenského kola.

Tatiana Piknová obsadila v okresnom kole súťaže Pytagoriáda 3. miesto.

Uskutočnili sme aktivity ku Dňu Zeme a ku Dňu matiek. Kultúrnym programom sme sa zapojili do akcie Stavanie mája na Pažiti. Na Miadance festivale v Brne sme obsadili 2. miesto. Uskutočnili sme exkurziu do galérie moderného umenia – Danubiana v Čuňove.

Na Deň detí sme zorganizovali Kvietok pomoci – charitatívny predaj, za čo sme boli nominovaní na Detský čin roka.

V júni sme sa zúčastnili workshopov Post bellum a STORM, navštívili sme dopravné ihrisko a spojzdrnili automat na mliečne výrobky v projekte Školský mliečny program.

V súťaži Biologická olympiáda sa Elisabeth Kocianová v celoslovenskom kole v kategórii E (odbor geológia) stala úspešnou riešiteľkou.

Do nového školského roku sme nastúpili s novinkou organizácie športových dní. Mali sme totiž ako všetky školy na Slovensku zakomponovať viac vyučovania telesnej výchovy. Vybrali sme si spôsob, nám blízky. Veď už v predošlom období sme organizovali rôzne športové dni. Teraz sme ich počet prispôbili požiadavkám ministerstva. Dokonca s jedným športovým dňom sa podujali pomôcť nám aj v rade rodičov.

Vari najväčšou zmenou v škole bude pravdepodobne prihlásenie sa do tretej vlny základných škôl, ktoré vstúpia do postupného zavádzania nového štátneho vzdelávacieho programu od školského roka 2025/2026. A teda školský rok sa bude niesť aj v postupnom vypracovávaní materiálov pre vzdelávanie budúcich prvákov. Určite sa budú musieť prevzdelávať všetci učitelia, na čo bude v novom roku určený celý pracovný deň.

Čo nás čaká...

Lyžiarsky výcvik 13.1 až 17.1.2025.

Testovanie deviatakov 19.3.2025.

PaedDr. Róbert Harsányi

Leto s deťmi v tábore

Už pätnásť rokov organizuje Centrum voľného času v Trakoviciach počas letných prázdnin tábory pre deti. Jeden týždňový turnus prebieha vždy začiatkom júla a druhý začiatkom augusta. Deti a rodičia túto našu službu využívajú, nakoľko majú počas prázdnin zabezpečenú varovku detí po dobu dvoch týždňov. Do táborov sa nám hlásia aj prváčikovia. Je to asi preto, že deti a rodičia nás poznajú a naopak, my poznáme ich. Dokonca sa niekedy stane, že sa rodičia opýtajú, či nezoberieme aj dieťa zo škôlky. Takéto deti však zobrať nemôžeme, lebo ustrážiť 50 detí a ešte dávať špeciálne pozor na škôlkara je veľmi náročné. Rozprávať by o tom vedeli aj naši animátori. Najväčšiu skúsenosť má Simonka Hlatká, Veronika Stúpalová, Šimon Nagy a Janka Šipkovská.

Na začiatku bola organizácia našich táborov taká, že sme deťom tvorili program v priestoroch školy, čiže aktivita prišla k nim. Prihlásiť sa dieťa muselo na celý týždeň. Pozývali sme Lenku Malovcovú, ktorá deťom porozprávala o koňoch, povozila ich na kobyľke. Pripravili sme im deň spojený s opekačkou na vagóne PZ Dudváh Trakovice, športový deň v telocvični školy a školskom dvore, diskotéku v priestoroch klubu a zábavno-vedomostný deň. Postupne sme však zisťovali, že naše tábory trpia stereotypom. Vyskúšali sme preto jeden deň venovať výletu do blízkeho okolia a jeden deň tráviť na bicykloch. A to bola naozaj strela do čierneho. O takéto akcie mali deti záujem. Cyklotúra bola ťahákom najmä pre staršie deti a na výlet chceli ísť aj deti, ktoré sa neprihlásili do tábora. Naša filozofia sa preto zmenila. Začali sme ponúkať cyklotúru a výlety tak, že na každý deň sa deti mohli hlásiť individuálne. Ponúkli sme teda možnosť vybrať si deň z tábora, o ktorý mali záujem. Na ostatné dni sa prihlásiť nemuseli. Pre nás to však bola ďalšia záťaž a papierovačka navyše.

Cyklotúra to bola kapitola sama o sebe. Prilákala nielen deti, ale aj dospelých. Rodičia si brali voľno v práci, aby deň strávili s nami na bicykli do Piešťan. Pomáhali nám zvládať niekedy aj 35 malých cyklistov. Deti absolvovali trasu Trakovice, Červeník, Ypsilonka, madunické štrkovky a Sĺňava s niekoľkými zastávkami veľmi dobre. Ani nespozorovali, že na Sĺňave máme v nohách 22 kilometrov. Brávali sme so sebou aj dopravné vozidlo s technickým vybavením a s niečím sladkým pod zub. Niekedy nám poslúžilo ako zberné vozidlo pre odpadlíkov, ktorí nestíhali nášmu pomalému tempu. Vedľa našich vtedajších šoférov, ako boli Martin Zelenay, Tibor Kubiš, Peťo Kubiš, Dominik Vojtech, Peťo Stúpala a iní, si chcel sadnúť každý. Inokedy nám poslúžilo ako úkryt pred búrkou. Ani som netušil aké máme veľké auto. Do nášho Sharana sme vtedy natlačili 25 detí a zvonku sa pozerali, ako sa rýchlo rosia okná a úsmevy detí miznú za nimi. No posledné roky sme mali cyklistov – ne-cyklistov. Už za Trakoviciami sa pýtali do auta. A keď jeden, tak hneď druhý a tretí.

Posledné roky sme sa rozhodli, že deťom z tábora ukážeme naše Slovensko, teda jeho západnú časť. Preto organizujeme

každý deň výlet do blízkeho okolia a spoznávame jeho nádheru. Mnohé deti poznajú zahraničie, more, cudzinu, no na Marháte nikdy neboli, Čertovu pec nikdy nenavštívili, neplavili sa loďou po Dunaji, Sĺňave.

O takéto tábory je mimoriadne veľký záujem. Náš osobný prepravca, Marek Kadlec z Malženíc, nám vždy povie: „Berte maximálne 47 detí a 3 vedúcich, lebo ja autobus nenafúknem!“ A aj preto sa niektoré deti do tábora nedostanú. Rodičia zabudnú, čakajú na termín dovolenky a zrazu je tábor plný.

Tento rok júlový turnus tábora CVČ začal túrou. Išli sme si pozrieť Haluzickú tiesňavu, románsky kostolík v Haluziciach a rozhľadňu Hájnice. Bolo horko a dusno, no naši výletníci to zvládli na jednotku. Ja – Murín som viedol celú skupinu, Šimon Nagy ich poháňal v strede, Silvika Murínová zbierala odpadlíkov a konvoj uzatváral ujo Marek Kadlec (v autobuse sa mu vysedať nechcelo, tak nám pomáhal s detičkami). Po krásnej túre sme sa napapkali v penzióne Žákovíc, kde sme im vykúpili všetku zmrzlinu a vypili všetku kofolu.

Druhý deň pokračoval tábor prehliadkou Poľovníckeho múzea vo Svätom Antone a návštevou Základnej školy v Štiavnických Baniach, ktorá je známa vďaka tomu, že miesto matematiky tam vyučujú sokoliarstvo. P. riaditeľ nám porozprával, ako začínali. Žiaci školy nám ukázali celý areál. A bolo čo pozerieť a obdivovať!

Tretí deň bolo na teplomere 34°C a táborníci boli v chládku lesa, kde bolo veľmi príjemne. Boli sme na Katarínke. Miškov dedko (Miško Lackovič) nás čakal na parkovisku a porozprával nám, ako to bolo, keď bol on malý. Ako vyzerala Katarínka a ako sa za 30 rokov jej rekonštrukcie zmenila. Na Katarínke nás pustili aj pod zem do hrobky. Dokonca sme našli nové miesta, kde to dunelo (takže je tam ďalšia hrobka). Cestou lesom sme si pozreli skautskú chatu. V Paderovciach, v reštaurácii Mlyn, sme sa napapkali a fučali do klubu, lebo niektorí táborníci mi neustále hovorili: „Pán učiteľ, my sme sa za týždeň iba málo hrali v klube na plejku!“

Štvrtý deň sme sa zahrali na poľnohospodárov, hasičov a letcov. Boli sme si pozrieť Poľnohospodárske múzeum v Nitre. A páčilo sa nám! Niektorí nechceli ísť ani domov a chceli prespať v budove mlyna a večer chytať ryby a červených rakov v bagrovisku pri mlyne. So Šimonom si niektorí zaskákali a zahrali sa rôzne hry. V reštaurácii Hoffer v Nitre sme sa zasa napapkali do prasknutia. Tete čašníčke a ujovi kuchárovi sa náš tábor tak páčil, že nám za odmenu (že sme všetko pojedli) dali každému zmrzlinku! To bolo radosť!

Posledný deň tábora sme strávili v prírode medzi zvieratkami. Ráno nám popršalo a nám sa dobre dýchalo medzi včielkami. Boli sme v múzeu včelárstva Včelárska paseka v Kráľovej pri Senci, kde sme sa dozvedeli veľa o včielkach. V mini ZOO „Gazdovský dvor Náš sen“ sme zasa pomohli nakŕmiť a očesať zvieratká. To bola zábavička! Na záver sme si v CVČ-ku dali pizzu od Paulíkovcov z Bučian a samozrejme si zahrali plejko! Najčastejšia otázka toho dňa bola: „A zajtra kam pôjdeme?“ Moja odpoveď bola jednoznačná: „Na posed s vypnutým mobilom!“

V augustovom turnuse sme začali tábor spoznávaním histórie našej krajiny. Navštívili sme hradisko Valy pri Bojnej, presunuli sa do mini ZOO v Bojnej a pozreli zvieratká. Cestou na hradisko sme stretli drevených bojovníkov, v Bojnej sokoliarov a prešli sa po novom moste nad zvieratkami. Na obed sme zjedli vysmázaný syr s hranolkami a utekali do klubu CVČ trošku sa zahrať.

Druhý deň sme pokračovali v spoznávaní našich dejín. Urobili sme si túru na Štefánikovú mohylu na Bradle. Počasie nám prialo, lesík príjemne chladil a cestička bola upravená. Náš Šimon robil cestou aktivity – vláčik, futbalovú vlnu, spevokol. A deti sa zabávali! Pozreli sme si film o stavaní mohyly a dozvedali sa veľa o Štefánikovi. Potom sme sa zastavili na šnicľu na Dúbrave. Bola fajnovučká a veľká!

Tretí deň pokračovalo spoznávanie histórie nášho regiónu.

Tábor CVČ v mini ZOO „Gazdovský dvor Náš sen“

Tábor CVČ na Mohyle M.R.Štefánika

Navštívili sme hrad Trenčín. Ujo sprievodca nám povedal niečo o hrade a my sme si ho dôkladne pozreli. Zažili sme aj hroznú udalosť. Pri vystúpení sokoliarov vyskočil pes jedného z návštevníkov hradu a chytil výra skalného. Držali sme mu palce, aby ho na veterine dali do poriadku. No bohužiaľ museli výra nechať utraťiť. Na hrade bolo krásne a vyšli sme až na Matúšovu vežu a trochu sme sa aj báli v Katovom dome. Boli tam mučiace nástroje! V penzióne Žakovic nás čakal slepačí vývar a rezeň. A veru sme zjedli aj dupľu.

Štvrtý deň tábora sme pozorovali zvieratká v ZOO Bojnice. Počasie nám prialo, zvieratká boli povytiezané vo výbehoch a my v dobrej nálade po dlhej ceste sme stihli ešte zavinšovať Rebeke Žemlovej k narodeninám. Prešli sme celý veľký ZOO-okruh a nič nám neušlo. Na spiatocnej ceste nám ujo Marek schválne urobil HUPKY (skoky na ceste) aby sme mu v autobuse nezaspali. To bolo výskotu a rehotu!

Na Katarínke s dedkom Miška Lackoviča

Posledný deň tábora sme si vyšli na vychádzku do Nitrianskej Blatnice. Krátka túra nás zaviedla ku kostolíku sv. Juraja. Náš Šimon mal pre deti pripravený energetický pripravok na rýchlu chôdzu – sladké melónové kúsky. Mali ste vidieť ako pomáhali pri chôdzi! Ani Silvika Murínová a Janka Šipkovská ich nemuseli hnať do kroku. O rotunde nám porozprávala p. učiteľka zo školy v Nitrianskej Blatnici, ktorá išla náhodou okolo. Na Čertovej peci sme sa naparkali a utekali do klubu CVČ. A stihli sme to akurát keď sa obloha zatiahla a začala veľká búrka.

V takýchto táborových aktivitách chceme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Aj napriek tomu, že sa každoročne zvyšujú ceny vstupného a ceny obedov.

PaedDr. Rastislav Murín

Polovníci deťom

V našom Poľovníckom združení Dudváh Trakovice máme poľovníkov rôznych vekových kategórií. Mladších poľovníkov, ktorí nabierajú skúsenosti a prinášajú tiež nové pohľady na poľovníctvo, strednú generáciu, ktorá zabezpečuje chod celého poľovníckeho združenia a staršiu generáciu, ktorá sa okrem iných povinností venuje aj deťom. Svoje dlhoročné skúsenosti a zážitky rozprávajú nielen svojim vnúčatám, ale aj deťom z materskej školy.

Pani učiteľka Lucia Bolečková nás oslovila s myšlienkou, aby deti nielen počúvali príbehy, ale sa aj aktívne zapojili do

ochrany prírody a naberali skúsenosti s prirukovaním vtáctva a drobnej zveri. Táto myšlienka nás oslovila, a preto sme sa rozhodli, že spoločne postavíme pri Dudváhu na ceste do Hája malý krmec, o ktorý sa budú starať deti z materskej školy. Ferko Beňo st. sa tejto myšlienky zhostil na výbornú. Krmec zhotovil, osadil a pozval deti na prvú vychádzku do prírody. Deti priniesli do krmelca rôzne dobroty pre voľne žijúce zvieratká. Niektorí mali pšenicu, niektorí raž, iní mali kukuricu a ovos. Dokonca sa našiel aj taký, čo priniesol klobásku. Že on takú ľúbí, tak to musia papkať aj zvieratká. Po krátkom poučení, čím sa zvieratká prikrmujú a čím nie, sa deti s ujom Ferkom dohodli, že okrem tohto krmelca pomôžu poľovníci deťom zhotoviť aj krmidlá na stromy do areálu škôlky. Pomohli nielen poľovníci, ale aj Matej Ščasnovič, ktorý nám priniesol krásne drevené doštičky na výrobu krmidiel.

Deťom sa venuje aj ďalší poľovník – Karol Lackovič, ktorý okrem poľovníctva vie rozprávať aj o svojej druhej záľube – o včelách. Spája tak príbehy z poľovníctva s príbehmi o včelách. O tom, čo bude deťom rozprávať, diskutoval a radil sa aj s ďalším poľovníkom Antonom Janovičom.

S ľútosťou však musíme konštatovať, že niektorí naši členovia, ktorí sa venovali deťom, už nie sú medzi nami. Rok 2022 bol pre nás smutný. V tomto roku sme sa rozlúčili až s tromi členmi nášho poľovníckeho združenia. Opustil nás dlhoročný predseda – František Fuksa, dlhoročný poľovnícky hospodár Jozef Cepko a poľovník, ktorý sa celý život venoval poľovníckym psom – Jozef Žemla. Spoločne aj s ďalšími staršími poľovníkmi budovali a udržiavali náš areál, umelú noru, na ktorú sme takí pyšní. Zostanú navždy v našich spomienkach.

PaedDr. Rastislav Murín

Krmidlo pre spevavcov v areáli materskej školy od PZ Dudváh Trakovice

Mladá generácia poľovníkov v Trakoviciach

Trakovickí poľovníci – foto z roku 2012

Športové hry regiónu

Zahájenie Športových hier regiónu Trakovice 2024

Dňa 19. júna 2024 sme mali olympiádu! V Trakoviciach sa konala súťaž pre žiakov 1. – 4. ročníka – Športové hry regiónu Malženice, Trakovice, Bučany, Žlkovce a Ratkovce. Myšlienkou našich športových hier je zapojiť deti prvého stupňa základných škôl uvedených obcí do športových aktivít a vytvoriť im podmienky pre ďalší rozvoj pohybových činností so zameraním na pozitívny vzťah k športu.

Túto myšlienku v našom regióne začal rozvíjať už pred 15-timi rokmi pán Roland Osvald z Leopoldova, ktorý organizoval takéto hry pre málotriedne školy pod názvom „Sito pre talenty“. Žiaľ, pán Roland Osvald už nie je medzi nami. Jeho myšlienka tu však zostala a my sme sa rozhodli naplniť ju a ďalej rozvíjať.

Rozhodli sme sa, že športové hry sa uskutočnia každý rok v inej obci. Minulý rok sme športovali v Malženicach. Na záver podujatia odovzdal starosta obce Malženice – pán Miroslav Macko zástavu športových hier starostovi Trakovíc – Ing. Ľudovítovi Tolarovičovi. Týmto aktom sme sa ako obec Trakovice stali organizátorom športových hier v roku 2024.

Vlajka a pochodeň – Športové hry regiónu Trakovice 2024

Timejka Vidová a Hanka Hlavandová získali medailu v hode kriekovou loptičkou

Na našej olympiáde sa súťažilo v atletických disciplínach – beh na 60 metrov, beh na 300 metrov a hod loptičkou, minifutbale a vybíjanej. Súťažiaci sú rozdelení do štyroch kategórií. Medzi sebou súťažili dievčatá 1. a 2. ročníka, chlapci 1. a 2. ročníka, dievčatá 3. a 4. ročníka a chlapci 3. a 4. ročníka. Víťaz v jednotlivých disciplínach mohol byť iba jeden. Iba jeden si povedal: „Vyhral som!“. Z môjho pohľadu však víťazi boli všetci, od detí – súťažiacich, rozhodcov, pánov starostov, organizačného výboru, sponzorov až po pomáháčov – žiakov 9. ročníka. Deti boli víťazmi preto, lebo sa nebáli zapojiť do športovania, a tak naplniť myšlienku Piera Cubertaina, ktorá znie: „Nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa!“. Ostatní preto, lebo súťaž sa mimoriadne podarila a deti odchádzali domov spokojné a s plnou taškou sponzorských darčiekov.

Aj v takýchto malých obciach, ako sme my, máme veľa talentovaných a nadaných športovcov. Veď z našich blízkych obcí vyšli dnes už svetoznámi športovci ako Danko Batreková, Veronika Vadovičová, Miro Karhan a ďalší. A možno práve takéto podujatia boli ich odrazovým mostíkom a štartom ich profesionálnej kariéry.

Na našej olympiáde bolo síce trochu horúco, no zvládli sme to. Aj napriek vysokým teplotám sme celý deň športovali. Na záver sme dokonca mali tombolu. Každý jeden účastník vyhral v tombole super veci, ktoré zabezpečila Rada rodičov v Trakoviciach a Rada rodičov v Malženicach.

Podakovanie patrí pánom starostom spomínaných obcí, sponzorom, učiteľom škôl, zdravotnému dozoru, našim deviatakom a všetkým pomocníkom: Majka Sokolovičová, Beatka Kašáková, Adrika Bučková, Silvika Murínová, Janka Lukáčová, teta Lackovičová, Silvika Hubináková, Alenka Lukáčiková, Anka Gavalcová, Vilko Hrkča, Robo Harsányi, Ivo Krajčovič, Jakub Janovič, Janko Godál, Erik Kolár a Miloš Cepko. Aj touto cestou sa im chceme poďakovať za to, že sa venujú deťom a vytvárajú podmienky na športovanie detí.

V ťažkej konkurencii si naša škola vybojovala druhé miesto vďaka dobrým výsledkom v individuálnych disciplínach. Víťazom sa stala Základná škola s materskou školou v Bučanoch, tretia skončila Základná škola 1. – 4. roč. s materskou školou v Malženicach a štvrtá, počtom najmenšia škola, Základná škola v Žlkovciach. Horšie to bolo v kolektívnych športoch. Neuspeli sme vo futbale a vybíjanej. Nič to, budúci rok sa polepšíme.

Z našej školy si v jednotlivých individuálnych disciplínach a kategóriách medailu odniesli:

Matej Žažo – 1. miesto – beh na 300 metrov,
Matej Žažo – 1. miesto – beh na 60 metrov – 3. – 4. ročník,
Laurika Sitárová – 3. miesto – beh na 60 metrov – 3. – 4. ročník,
Leo Bartek – 1. miesto – hod loptičkou – 1. – 2. ročník,
Time Vidová – 2. miesto – hod loptičkou – 1. – 2. ročník,
Hanka Hlavandová – 3. miesto – hod loptičkou – 1. – 2. ročník,
Ján Drgoň – 1. miesto – beh na 60 metrov – 1. – 2. ročník,
Leo Bartek – 2. miesto – beh na 60 metrov – 1. – 2. ročník,
Timea Vidová – 1. miesto – beh na 60 metrov – 1. – 2. ročník,
Tereza Krajčovičová – 3. miesto – beh na 60 metrov – 1. – 2. ročník.

PaedDr. Rastislav Murín

HAVkcia v základnej škole

Takto pred rokom rozbehli deti zo ZŠ Trakovice parádnu akciu!

Jej charitatívny podtón snúbený s výtvarným talentom podčiarkol vianočný čas, čas lásky, dobroty a nezištnosti. O čo išlo?

Pomôcť psíkom z trnavského útulku.

13 žiakov z rôznych ročníkov 2. stupňa namaľovalo nádherné obrazy psíkov na plátno. Tie potom spolu s pani učiteľkou dražili v internetovej aukcii, vlastne HAV-kcii, keďže bola pre psíky. Útulok pre opustených a nechcených ľudských kamarátov v Trnave vďaka pomoci detí získal krásnu finančnú čiastku pod vianočný stromček. Okrem úžasného dobrého pocitu, ktorý deti hriali na duši, si títo malí dobrodinci vyslúžili ešte jedno ocenenie. Nomináciu v celoslovenskej ankete detských dobrých skutkov Detský čin roka 2024 v kategórii Dobrý čin na nete.

Držite im v tejto súťaži palce, zaslúžia si našu podporu. Lebo učiť deti byť dobrými a láskavými ľuďmi má stále význam a hlboké poslanstvo.

Mgr. Katarína Kmeťová

Obrazy pre zbierku HAVkcia

Na javisku to žije, za oponou ešte viac

Uplynulý rok k nám bol mimoriadne štedrý, čo sa týka života na javisku, ale aj života za oponou. Pridali sa k nám nové divadelné posily, vznikol spevácky zbor pri divadle Stage Choir a stretli sme sa so starými známymi, ale aj novými divákmi v Jablonici, Podhoranoch, Rači, Smrdákoch, Tomášove, Trnave či Nyáryovskej kúrii v Bučanoch.

Zároveň bol tento rok rekordným v počte uvádzaných titulov. Oprášili sme Džjéro do sveta, cestovali s inscenáciou Je to tak (alebo inak), vyskúšali si scénické čítanie pri krste knihy Kríž pod Vinohradom, uviedli novú autorskú hru Večerníček* a zabavili sa s deťmi pri hľadaní Mikuláša. Aby toho nebolo málo, vrátili sme sa aj k vianočnému oratóriu Prorokovaný, ktoré čoskoro predstavíme vo vynovenej verzii.

Srdečne vás týmto pozývame:

- 27. 12. do Senice,
- 28. 12. do Cífera,
- 29. 12. do Šaštína.

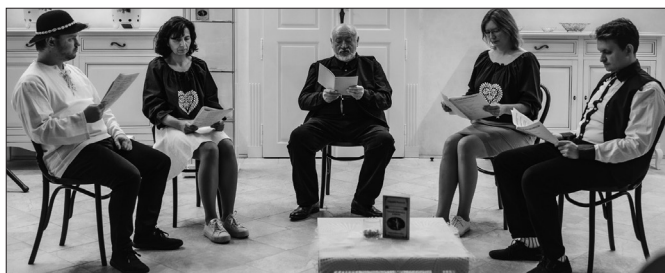
Máme radi adrenalín, takže sme ani tento rok nevynechali Malú krajskú scénickú žatvu v Trnave. Naša inscenácia Je to tak (alebo inak) bola ocenená návrhom na postup do celoslovenského kola a špeciálnou cenou poroty za dramaturgický výber hry. Určite nás v Trnave môžu očakávať aj s predstavením Večerníček*, ktoré malo premiéru počas našej tradičnej Divadelnej noci (v Čarovnom

Divadelníci a „Divadelná noc“

Malá krajská scénická žatva v Trnave

Divadlo v Nyáryovskej kúrii v Bučanoch

lese). Ale pozor, nenechajte sa zmiasť názvom – táto komédia o hľadaní identity a hodnôt v časoch plných protirečení je určená výhradne dospelému divákovi. Magický svet v nej totiž naráža na realitu dnešných dní a je popretkávaný autentickými nakuknutiami do zákulisia Divadla na TrakOch. V inscenácii uvidíte až 20 hercov a spevákov, najstarších, najmladších aj najnovších členov, trojhľavého draka či zebra. Trakovická repríza je plánovaná na začiatok budúceho roka a určite vám o nej dáme včas vedieť.

V ohľadnutí za uplynulým rokom musíme spomenúť aj našu srdcovku, Letné kino v Kúpalíšti, ktoré tento rok prilákalo opäť rekordný počet divákov. Kto má počas horúcich letných nocí chuť na niečo chladené, dobrý film, zábavný kvíz alebo debatu so známymi, je na tomto podujatí vždy vítaný. Sú to práve osobné stretnutia a kontakt s vami, priateľmi a priaznivcami, ktoré nás inšpirujú a motivujú k ďalšej tvorbe. Hľadanie a nachádzanie spoločných prienikov, porozumenia a podpory je to, o čo sa snažíme ako divadelníci medzi sebou, tak aj smerom k divákovi. Veríme, že aj my svojou troškou prispievame k tomu, aby bol svet krajším miestom.

Ako novoročné želanie pripájame úryvok z piesne (text: Katka Rajnicová) z nášho najnovšieho predstavenia a tešíme sa na skoré videnie na niektorom z našich podujatí.

*Ak v láske chceme rásť,
v duši mier musíme nájsť,
národy potom môžu zložiť zbrane.
Vytvorme spolu svet,
v ktorom nenávisť niet,
v srdci nám naša nádej nevyhasne.
Aj keď sa ti to nezdá,
sám si tvorcom vlastných predstáv,
miluj koho chceš, miluj celý svet.
Liečme svet, na nás záleží,
či dobro a láska v nás strach porazí.
Aj keď svet ťa skúša,
život máš vo vlastných rukách,
ak máš lásky dosť, tak si bohatý.*

**Zuzana Komariňanská,
foto: Barbora Rajnicová**

Trakovickí záhradkári v behu storočia 1925–2025 (k storočnici Trakovických záhradkárov)

Sto rokov je z pohľadu života človeka požehnaným vekom, ku ktorému sa niektorí vyvolení blížia, ale iba zopár jedincov z tisícov sa ho dožije. Z pohľadu života spoločenskej organizácie je to ešte zriedkavejší fenomén. Teda, aby som bol presný, posudzujúc organizácie existujúce nepretržite v behu rokov, generácií a konkrétnych ľudských bytostí zapísaných tučným písmom do kroniky ich života a aktivít.

Dalo by sa povedať, že súčasná doba nepraje spoločenským organizáciám, ale je to iba klamlivý dojem. Každá doba prináša so sebou určité podmienky na rozvoj spoločenského života a s odstupom niekoľkých dekád by sme sa mohli domnievať, že sedemdesiate a osemdesiate roky 20. storočia boli tým priaznivým obdobím, kedy organizácie, teda konkrétne záhradkárске, previtali, či zažívali najväčší rozkvet. Ak budeme počítať organizovaných členov, tak by to mohla byť aj pravda. No skutočne záleží iba na počtoch? Kvantita? Veľkosti organizácie? Táto záležitosť silne súvisí s výhodami, ktoré prichádzali od podporovateľov, tzv. sponzorov, ktorých v tých rokoch suploval štát. Dotácie, nech už finančné, alebo materiálne, mocne priťahujú záujem ľudského prospechárstva, a tak je ťažko možno rozlíšiť skutočný záujem o spoločenský život od individuálnych záujmov jednotlivca.

Dovoľte mi však ešte predtým, ako sa pozriem na súčasné fungovanie záhradkárскеj organizácie v Trakoviciach, urobiť malý exkurz naprieč našou storočnou históriou.

Podľa dostupných zdrojov možno začiatky organizovaného záhradkárstva

v Trakoviciach klásť do konca 19. storočia, kedy správca r.-k. ľudovej školy Karol Heidler (1879-1906) bol zároveň okresným dozorcom škôlok v okrese Hlohovec. V roku 1894 vydalo ministerstvo orby Rakúsko-Uhorska nariadenie, podľa ktorého ošetrovať škôlky bol povinný učiť žiakov ľudovej školy všetkým prácam týkajúcim sa pestovania ovocných stromov. Tejto požiadavke predchádzalo nariadenie o celoplošnom zakladaní ovocných škôlok v Rakúsko-Uhorskej monarchii. Zrejme už v roku 1892-1893 bola takáto Panšula (v preklade panská škôlka) založená aj v Trakoviciach, na ich južnom okraji (povedľa Dolnej ulice) v blízkosti panského majera. Škôlka bola v gescii Karola Heidler a mala v širokom okolí vynikajúcu povest'. Karol Heidler okrem toho, že pôsobil v Trakoviciach 27 rokov ako správca školy, bol aj zakladajúcim členom Slovenskej ovocinárskej spoločnosti (SOS) v roku 1920 a dlhoročným, svedomitým členom jej Ústredného výboru. Tejto jeho činnosti predchádzala svedomitá kuratela obhospodarovania tejto prvej panšule. Bol to práve on, ktorý priviedol svojho nástupcu v správe školy Pavla Šindela a mladého ovocinárskeho nadšenca, Trakovičana Jozefa Šesták, do radov prvých členov SOS. Prvá trakovická Panšula v Dolnom konci zanikla zrejme hneď po odchode Karola Heidler a z Trakovíc po roku 1906.

Druhá Panšula vznikla za 1. ČSR na „opätovné naliehanie okresného úradu“ na jar v roku 1925. Keďže Pavel Šindel ako veľmi pokrokový a zanietený učiteľ bol aj veľmi zaneprázdnený organizovaním všeobecného kultúrneho a hospodárskeho života obce, postaral

sa o odovzdanie užívania a obhospodarovania cca 20 árovej Panšuly za Dudváhom svojmu mladému priateľovi, vtedy 23 ročnému, Jozefovi Šestákovi.

Ako sa dozvedáme zo zápisov Pavla Šindela v školskej kronike „*Pre obec má táto vec veľký význam, pretože na ovocné stromy je obec až nápadne chudobná. Bárs aké mizerné ovocie je tu vzácné. Okrem čerešieň a jabloní vedľa hradskej len poniekoľko má pár neopatrovaných stromov. Všade len agát a vrbá, ktoré vraj najrychlejšie dodávajú drevo hotové, o ktoré je tu tiež núdza. No posledné roky, čo sa zakladajú vinohrady, sadia sa i ovocné stromky, ktoré za levnú cenu dodávajú štátne škôlky, prostredníctvom správy tunajšej školy.*“

V tomto období malo ovocinárstvo zvlášť, ale aj začínajúce zeleninárstvo dôležitý význam v hospodárení, keďže sa jednalo o dodatočný bohatý potravinový aj finančný zdroj pre užívateľov. Rozširovanie členskej základne SOS a odborný rast jej jednotlivých členov prispievali k povzneseniu chudobného slovenského vidieka. Jozef Šesták pracoval najskôr ako samostatný člen SOS a až o pár rokov neskôr, po úspešnej propagácii dôležitosti ovocinárstva začal okolo seba sústreďovať ďalších zapálených ovocinárov, takže niekedy okolo roku 1929 bola v Trakoviciach založená prvá odbočka SOS, ktorá po celoorganizácii transformácii v roku 1937 mala 12 členov. V tejto forme a pod vedením Jozefa Šestáka pracovala organizácia až do roku 1960 (35 rokov), kedy už SOS 3 roky neexistovala a na jej základoch dal štát vzniknúť Slovenskému zväzu záhradkárov a ovocinárov.

V nových spoločensko-hospodárskych pomeroch Jozef Šesták ukončil svoju prácu vo funkcii predsedu organizácie a na čele ho vystriedal na obdobie dvoch rokov Alexander Bučko (1960–1962), po ňom nastúpil Viliam Baroš (1962–1964). V ďalších dvoch rokoch znovu Jozef Šesták, ktorý napokon v roku 1966 našiel schopného pokračovateľa v osobe Alberta Blažu. (1966–1995). Tento bývalý žiak Jozefa Šestáka (v mladosti býval druhým susedom Šestákovcov v Hornej ulici) v nových spoločenských pomeroch rozvinul záhradkársku a najmä vinársku aktivitu organizácie do nebyvalých rozmerov, kedy jej početnosť dosiahla 120 členov. Záhradkárstvo v tomto období už strácalo na svojom hospodárskom význame, no neprestávalo byť zdrojom prílepkovania pre mnohé rodiny. Socialistický štát potreboval zásobovať svoje konzervárne, tak zabezpečoval cez rozsiahlu sieť záhradkárskych organizácií výkup ovocia,

Trakovickí záhradkári 2025

zeleniny a aj lesných plodín.

Rok 1989 znamenal ďalší bod obratu, pretože nastúpilo vyspelé demokratické zriadenie so súkromným vlastníctvom a so všetkými benefítmi, ktoré k tomu náležia. Hlavne od nástupu tretieho tisícročia sa svet globalizuje, život zrýchľuje a záhrady postupne nadobúdajú skôr relaxačne oddychový ako hospodársky charakter.

Do tretieho tisícročia priviedol organizáciu Karol Cvičela, nový predseda od roku 1995. S jeho odbornosťou, praktickými skúsenosťami z vlastnej rozsiahlej záhrady i predchádzajúcimi skúsenosťami v iných organizáciách, či v zastupiteľstve obce sme mali zrazu aj zástupcu na poste predsedu okresného výboru SZZ v Trnave. K jeho zásluhám patrí aj záujem omladzovať organizáciu a neustále hľadal možnosti a spôsoby, ako zapojiť mladých ľudí do spolupráce. Vo funkcii

predsedu ZO SZZ (základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov) zotrval do r. 2010, kedy prenechal svoj post mladšiemu kolegovi Ivanovi Šipkovskému, vnukovi prvého predsedu SOS v Trakoviciach Jozefa Šestáka.

Nová doba prináša však aj nové celosvetové výzvy vo forme klimatických zmien a vážnych ekologických hrozieb a trakovickí záhradkári reagujú na novú situáciu nielen novým ekologickým zameraním, ale k svojej odbornej činnosti dávajú pridanú hodnotu spoločenského využitia ako protipól rastúceho, takmer až chorobného individualizmu a spoločenskej odlúčenosti súčasnosti. Tento negatívny trend vyhrtila nedávna pandémia koronavírusu (2019-2020), ktorá urobila dočasnú bodku za všetkými spoločenskými udalosťami.

Po odznení pandemických hrozieb nastáva akási obroda našej činnosti,

kedy zintenzívňujeme svoju odbornú aj spoločenskú činnosť a zodpovedne sa pripravujeme na vstup do našej ďalšej storočnice. Symbolickými sa v tomto zmysle stávajú prírodné a permakultúrne, teda trvaloudržateľné záhrady pri rodinných domoch, v ktorých sa snúbia aktívne pestovateľstvo, záhradkárstvo, ovocinárstvo aj včelárstvo so stretávaním členov a záhrady tak v nových podmienkach nadobúdajú nielen ekologický charakter v zmysle zvyšovania biologickej diverzity (pestrosti rastlinných a živočíšnych druhov), ale aj spoločensko-relaxačný charakter.

Prvou certifikovanou prírodnou záhradou v Trakoviciach sa stala v roku 2023 záhrada manželov Šipkovských. Verím, že v blízkom čase sa počet prírodných záhrad bude iste zvyšovať.

Ivan Šipkovský

Biopásy a poľovníctvo

Rok 2024 je v poradí druhým rokom, kedy sa v našom chotári objavujú neobrobené časti polí – biopásy. Je to nová spoločná poľnohospodárska politika pre užívateľov poľnohospodárskej pôdy. Takzvané ekoschémy začalo využívať aj naše poľnohospodárske družstvo. Sú to dobrovoľné jednoroké schémy, za ktoré družstvo dostáva aj zvýšenú dotáciu za hektár. My, poľovníci, sme radi, že družstvo využíva túto schému, a tak aj pomáha vytvárať vhodné podmienky pre rozmnožovanie a dobré životné podmienky nielen poľovnej zveri.

Čo je to ten biopás? Nezainteresovaným sa možno zdá, že pri sejbe sa družstevníkom pokazila sejačka alebo traktoristi nezbadali, že im došlo v sejačke zrno a pod. Nie je to tak. Biopás je neobrobená pôda o šírke 6 až 12 metrov. No nie je celkom pravda, že je to neobrobený kus zeme. Biopásy sú pre živočíchy potravné políčka, ktoré rozčleňujú veľké monokultúrne polia na menšie parcely. Zakladať sa môžu na jednu alebo viacero sezón. Vysievajú sa ďatelinovo-trávnou, trávovito-bylinnou alebo bylinnou zmesou. Niektoré biopásy sú nektárové, teda zamerané na hmyz, iné zrnitovonné, zamerané na vtáky a drobnú zver.

Z pohľadu poľovníctva uvítalo naše Poľovnícke združenie Dudváh Trakovice, že niektoré polia sa rozdelili biopásmi a niektoré polia ležia úhorom. Vidíme, že zver sa v nich udomácnila a nachádza v nich útočisko a skrýš. Za posledné dva roky sme zaznamenali narastajúci stav srnčej zveri, zajaca poľného a najmä bažanta poľného, ktorý sa z nášho revíru nejako vytrácal. Veľmi milo nás prekvapilo zistenie, že konečne po niekoľkých rokoch sa v našom revíri ukazujú krdle jarabice poľnej. Populácia jarabíc na Slovensku klesla za posledné desaťročia o viac ako 99%, čo z nich robí jeden z

Biopásy výrazným spôsobom pomáhajú poľovníctvu

najohrozenejších druhov. Ich výskyt sme zaznamenali priamo v biopásach alebo v ich blízkosti. Nachádzajú tam dostatok potravy a najmä vysoký a hustý porast ich chráni pred predátormi a zabezpečuje chladok a vlhko. Vo zvýšenej forme sme zaznamenali hniezdenie alebo vyvedenie mláďat, čo je jedným z najdôležitejších indikátorov úspešného vplyvu biopásov. Vyskytujú sa v nich rôzne druhy spevavých vtákov, malých cicavcov, dravých vtákov a najmä hmyzu, ktorý je kľúčový pre vývoj mláďat bažantov a jarabíc. Jarabice majú veľkú možnosť profitovať z biopásov, keďže tento druh obýva okraje polí a na výchovu mláďat potrebuje veľké množstvo hmyzu.

Nie všetci však s touto ekoschémou súhlasia. Má svoje nesmierne výhody pre poľovníctvo, no ukazujú sa aj jej negatívne stránky. A tou je premoženie hlodavcov a vysoký výskyt buriny, ktorá prerastie zasiatú zmes. S burinami, ako aj s hlodavcami mali veľké problémy aj okolité poľnohospodárske družstvá. Poľnohospodári poukazujú na to, že v biopá-

soch nielenže rastú buriny, ale množia sa v nich aj invázne rastliny, ktoré nie je možné chemicky likvidovať. Zároveň sú živnou pôdou pre hraboše, ktoré tento rok zožrali nemalú časť úrody na obrábaných poliach. Vinu premoženia hlodavcov nepripisujú iba biopásom, ale aj slabej zime bez mrazov a snehu. Ďalšou negatívnou stránkou pre poľnohospodárov sú aj podmienky vstupu na biopás a jeho kosenie. Možnosti vstupu určuje ministerstvo pôdohospodárstva a určuje aj termíny kosenia. Zároveň nastáva veľký problém s pokosenou hmotou, ktorú nemajú poľnohospodári kde likvidovať. Naše družstvo je výnimkou, nakoľko vo svojom areáli prevádzkuje bioelektrárňu, kde takúto masu využije na výrobu elektrickej energie.

My poľovníci dúfame, že uvedená schéma a jej podpora neskončí v roku 2027, ale bude pokračovať aj naďalej. Pre nás má veľký význam a napomáha nám pri starostlivosti o zver.

PaedDr. Rastislav Murín

Kynológia deťom

Dňa 21. 6. 2024 v spolupráci so Základnou školou s materskou školou Trakovice a v spolupráci s pani učiteľkami Silviou Hubinákovou a Alenou Lukáčikovou sme sa dohodli urobiť prezentáciu o osвете kynológie so zameraním hlavne na teriery. Prezentáciu sme rozdelili do viacerých častí: šport, zdravie, poľovnícka kynológia a výstavníctvo.

Kynologické športy a zdravie viedli naslovovzaté odborníčky Zuzana Kalčevská a MVDR. Vladislava Sojaková, ktoré žiakom prezentovali beh cez prekážky, ako je tunel, slalom a skočky. Popritom sa deťom vysvetľovala aj základná poslušnosť, ktorá je vo všetkých odvetviach kynológie dôležitá. Ja som deťom

predviedol poľovný výcvik a mali ukážku stopovania zveri a psov vo výstavných postojoch. Deti si mali aj možnosť všetko prakticky vyskúšať. Vcelku ich to zaujalo, čo som bol aj milo prekvapený a hlavne, keď nám učiteľka robili živý tunel.

Kynológia sa v našej rodine začala v roku 2008, kedy sme založili s otcom chovateľskú stanicu LARO SLOVAKIA. Od tej doby sa naše odchovy prezentovali aj na svetových výstavách v Bratislave, v Brne, Maďarsku i v Chorvátsku, kde ich predvádzal môj otec s mojou priateľkou Nikoletou. S našimi odchovmi konkurujeme svetovým chovateľským staniciam. Ja predvádzam psov na poľovných skúškach, kde tiež obsadzujeme popredné miesta tak, ako aj na výstavách. V roku 2023 som bol ocenený bronzovou plaketou za chov a výcvik v kynológii. Taktiež som rozhodca na poľovnú upotrebitelnosť psov v brlohárskych skúškach a tiež sa pripravujem ako budúci rozhodca na farbiarske a lesné skúšky malých plemien. V slovenskom klube teriér a foxteriér mám funkciu pomocného výcvikára klubu. Niekoľko rokov organizujeme klubové farbiarske skúšky malých plemien a klubové farbiarske skúšky duričov. Mať takéto úspechy nie je zásluha jedného človeka, ale celej mojej rodiny. Je to veľa času obetovaného mimo

domu. Som veľmi rád, že sa do kynológie zapojili aj naše deti Kristián a Sofia. Kristián mal možnosť viesť psa na poľovných skúškach, ktoré úspešne zvládol v prvej cene, ale aj na výstave v Maďarsku. Sofia predvádzala psa na súťaži dieťa a pes na medzinárodnej výstave v Nitre a obaja predvádzali psov aj na klubovej výstave teriér. Cieľom tejto prezentácie bolo deťom priblížiť, že pes nie je len zviera, ale plnohodnotný tvor, ktorý nám nielen pomáha či už v poľovnej, služobnej alebo aj v športovej kynológii či agility a dajú sa s ním robiť rôzne aktivity. Touto prezentáciou som možno vzbudil budúceho svetového kynológa.

Robo Lackovič

Aj Ninka Lukáčová si vyskúšala ovládanie psíka

Beseda s deťmi ZŠ s MŠ Trakovice spojená s ukážkou práce psíkov

Ako vidím Elišku ja

Azda najviditeľnejšou Trakovičankou, ktorej tvár a strhujúce tanečné vystúpenia posledné roky mohlo s nadšením sledovať na televíznych obrazovkách celé Slovensko, je Eliška Lenčešová. Poznáme jej šarm, úsmev, skromnosť, ale aj silu, s ktorou zvládala nápor tanečných šou pred televíznymi kamerami, veľa sme o nej mohli čítať v populárnych časopisoch či na internete, no predsa len o jednej komnate jej života nemôžeme vedieť takmer nič. O komnate jej detstva a o dverách, ktorými vyletela za tancom, môžu vedieť iba rodičia a – hlavne mama. A Eliškina mama nám teraz dovoľuje do tej komnaty nazrieť. (red.)

Eliška už ako trojmesačné dieťa mala cit pre hudbu. Vedela skôr tancovať ako chodiť. Od malinka tancovala, predvádzala sa a my sme museli celá rodina tlieskať. Všetko sa to začalo v treťom ročníku, keď pani učiteľka Katka Gašparovičová so svojou triedou nacvičovala program na vianočnú besiedku. Eliška mala hneď tri vstupy, tri choreografie a každú tancovala s iným tanečným partnerom. Ja som si z tých troch chlapcov vybrala toho najlepšieho a spýtala som sa jeho maminy, či by sme ich spolu neprihlásili do tanečnej školy. Mamina chlapca súhlasila a už sa to začalo. Vôbec sme nevedeli, čo bude nasledovať, ale vedeli

sme, že tanec je pre Elišku ten správny smer.

Tanečnú školu začala navštevovať ako 9-ročná. Prihlásili sme ju aj s partnerom do tanečnej školy v Trnave, kde trénerom zatancovali moju choreografiu, ňou bol Hriešny tanec. :-). Lektori boli nadšení a hneď nám povedali, že slečna má veľký talent a chlapec je super. Zasadili ich do kurzu, v ktorom ostatné deti tancovali už asi rok. Hravo o pár týždňov všetko dobehli. Prišla prvá súťaž, na ktorej hneď obsadili prvé miesto, a teda zlatú medailu. Po niekoľkých takýchto medailových umiestneniach nastal čas na oficiálnu registráciu v tanečnom športe a už to začalo naberať obrátky. Čo súťaž, to medaila a nie jedna, ale aj štyri ... nakoľko bola možnosť sa registrovať v starších kategóriách. My s manželom ako veľkí fanúšikovia Spartaka Trnava sme museli presedlať z futbalu na tanec. A verte, že ani na sekundu môjho muža nenapadlo, že by to malo byť inak. Eliška bola na parkete ako ryba vo vode. Proste žiarila. Ona tam jednoducho patrila a patrí. „Makala“ na tréningoch, doma, na súťažiach. Tancovala v Tesco pri nákupoch... Proste, kde bola možnosť a trochu viac miesta, tak tancovala.

Tým, ako sa dostávali do vyššej a vyššej tanečnej kategórie a začali sa zúčast-

ňovať medzinárodných a medzikontinentálnych súťaží, zvyšovali sa aj nároky na tanec, zvyšovali sa náklady na tanec, na medzinárodné sústredenia a podobne. Vždy bolo potrebné špeciálne oblečenie, špeciálna obuv, samozrejme, za špeciálne ceny v špeciálnych predajniach! Látky a doplnky sme objednávali aj z anglic-

Elišku a Tomáša podporovala celá rodina - otec Peter, mama Alena a sestra Barborka

kej firmy Chrisanne clover. Bolo potrebné zabezpečiť letenky, ubytovanie, registrácie a ja s mojou NEangličtinou som mala čo robiť. Všetky náklady si hradí tanečník sám, teda jeho rodičia. Na niektoré medzinárodné súťaže sme museli chodiť s nimi, ale väčšinou súťaží absolvovali sami a to už vo veľmi mladom veku. Samozrejme, mali sme strach, ako to zvládnu, ale zvládli vždy na jednotku. Museli sa dostať nejako z letiska. No proste – cestovanie.

Manžel musel zmeniť prácu, obetovali sme dovolenky a chodili sme týždeň čo týždeň na tanečné súťaže. Staršia dcéra musela ako študentka chodiť brigádovať. Nikto z nás však nezaváhal ani minútu, že by sme ju nemali podporiť. Boli sme na ňu hrdí a jednoducho sme boli nastavení všetci tak, že to tak musí byť. Muse-la som sa naučiť šiť tanečné šaty, naučiť sa ich zdobiť a podobne. Neskôr si toto všetko zabezpečovala Eliška, ba v posledných rokoch si sama šila aj šaty a ja som jej už len pomáhala.

Od prvej chvíle, ako Eliška nastúpila na tanečný parket, bola každoročne finalistkou Majstrovstiev Slovenska, čo znamená, že rok čo rok bola reprezentantkou SR. Za tanečnú kariéru sa stala 29-krát finalistkou SR, 19-krát medailistkou SR a 5-krát majsterkou Slovenska. Bola víťazkou medzinárodných WDSF súťaží, niekoľkonásobnou finalistkou a semifinalistkou WDSF súťaží v kategórii mládeže a dospelých. V medzinárodnom svetovom rebríčku sa umiestnila na 8. mieste z 1420 registrovaných párov, čo bol najlepší historický výsledok pre Slovákov.

Potom prišla pandémia a to bol ten zlomový moment. Všetci sme to zle znášali a nielo ešte športovci, ktorí boli zvyknutí

Víťazi Let's Dance 2024 - Eliška a Jakub

trénovať, súťažiť a cestovať. My s manželom sme sa museli niekedy ísť previezť autom až niekde do Popradu, čo nám tak veľmi chýbali súťaže. Ja som prišla o prácu a nebolo už možné dávať toľko do tanca. Proste to prišlo a brali sme to tak, ako to bolo. Áno, bolo to ťažké obdobie, a ja dodnes, keď vidím niekde súťaže alebo počujem tanečnú hudbu, mám úzkosť, že už Eliška nesúťaží. Lenže kde sa niečo končí, tam sa vždy niečo nové začína.

Let's Dance

Prišla ponuka na Let's Dance, ponuky do muzikálov, vystúpenia a iné nové veci. Každá jedna nová skúsenosť jej niečo dala, každý tanečný partner, čo mala v Let's Dance, jej niečo dal, niečo ju naučil, niečo naučila ona jeho. Let's Dance je hlavne šou, jasne, že sme držali palce a tešili sme sa, keď postupovali. Ale tento projekt je aj o tom, aby sa bavili diváci. Bolo by nudné, keby boli všetci úplne nadupaní, musia byť aj drevká, aby bola zábava. A hlavne, netreba

to brať veľmi vážne. Aj keď na obrazovke všetko vyzerá jednoducho, v skutočnosti trénujú tanečníci niekedy až do noci na úkor rodín a aj vzťahov. Ale kde majú dobrých partnerov a podporujúcu rodinu, tak sa dá všetko dobre zvládnuť.

A posledné Let's Dance ?

Bolo jasné, že si Eliška s Jakubom Jablonským zaslúžia vyhrať, no človek nikdy nevie. Stále je tam neistota, že čo ak to ľudia vyhodnotia inak. Táto šou je o tanci a aj o sympatiách. Jednoznačne si výhru zaslúžili obaja. Eliška si konečne zatancovala. A krásne bolo aj Let's Dance turné po Slovensku. Tam si to užili všetci tanečníci bez stresu.

Médiá ?

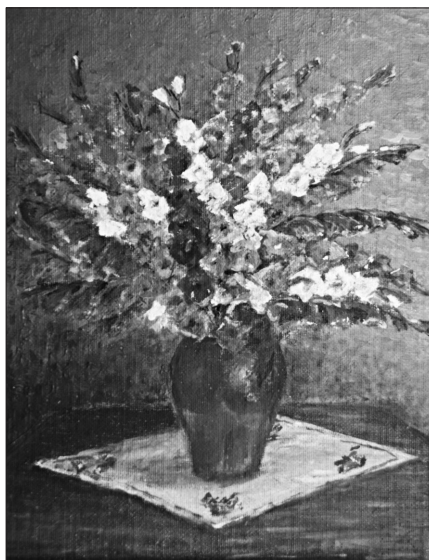
Myslím, že ako rodič Elišku poznám, nuž nepotrebujem o nej čítať články. Samozrejme, že sme sa o niektorých článkoch rozprávali, ale potom sme sa z toho už aj smiali. A aj to malo nejaký význam. Lebo všetko sa deje pre niečo. A v našom okolí to nejako nikto ani neriešil.

Alena Lenčesová

Niž alebo prameň nadania (rozhovor s Jankou Farkašovou, rod. Heregovou)

Trnavská paleta je regionálnym kolom celoštátnej postupovej súťaže neprofesionálnych výtvarníkov okresov Trnava, Piešťany a Hlohovec. Víťazi regionálneho kola postupujú do celoštátneho kola s názvom VÝTVARNÉ SPEKTRUM.

Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby. Ďalšími cieľmi sú prezentovať a konfrontovať súčasnú neprofesionálnu výtvarnú tvorbu, podporovať rozvoj neprofesionálnej výtvarnej tvorby v celej jej žánrovej rozmanitosti, rozvíjať záujmy a talent v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby, oceňovať výtvarné aktivity; vyhľadávať a podporovať nové výrazné talenty z radov mládeže a dospelých a zapájať ich do

Zátišie s gladiolami

tohto súťažného hnutia v rámci celého Slovenska.

Výstava výtvarných diel od maľby cez grafiku i drevorezbu býva každoročne inštalovaná vo februári a marci v Západoslovenskom múzeu v Trnave v priebehu februára a marca.

Už v predchádzajúcich príspevkoch v Trakovických novinkách ste sa mohli dočítať, že dlhoročným účastníkom a tiež oceňovaným výtvarníkom Trnavskej palety je p. Albin Čásar.

Na výtvarné talenty je však naša obec bohatá, a preto chceme čitateľom predstaviť našu rodáčku Janku Farkašovou, rod. Heregovú, ktorá svojimi obrazmi tiež obohatila ne jeden ročník Trnavskej palety. Vybrala som sa za ňou urobiť rozhovor, v ktorom nám bližšie predstaví svoju cestu neprofesionálneho výtvarníka.

Janka, spomínaš si, kedy si v detstve pocítila záľubu v kreslení a kto Ťa

inšpiroval alebo podporoval?

Veľmi dobre si pamätám, že moja mama veľmi pekne kreslila. Zvyčajne v nedeľu vzala farbičky, ceruzky a kreslila dievčatám do pamätníčkov. Bolo to vtedy veľmi populárne, dievčatá aj chlapci mali svoje pamätníčky s krásnym obrázkom a peknou myšlienkou do života. Ja som sa tešila, keď mama roztvorila pamätníčky a kreslila obrázky – kytičky, ornamenty, postavičky, krajinky. Sedela som pri nej a pozorovala ju.

V škole som sa tešila na výtvarnú výchovu. Vždy som sa chcela prihlásiť na výtvarný krúžok, ale nikdy nebol. No aj tak som si doma kreslila, ak sa mi niečo páčilo alebo ma zaujalo.

V dospelosti, keď si si založila rodinu, starala sa o ňu, vychovávala deti a chodila do práce, našla si si chvíľky na svoju záľubu?

Ako som ukončila školy a začala pracovať, prišli aj povinnosti v rodine, nuž na kreslenie som nemala žiaden čas.

Kedy si sa rozhodla získať vedomosti a praktické zručnosti potrebné k rozvoju maliarskych schopností a kde si ich získala?

Až keď deti odrástli a to maľovanie tam kdesi vnútri nedočkavo čakalo, zistila som, že v Trnave je výtvarný krúžok pre dospelých. Prihlásila som sa doň a jedenkrát do týždňa som cestovala z Leopoldova a veľmi som sa na činnosť v krúžku tešila. Venoval sa nám, skupine dospelých žiakov, výtvarník pán Jozef Jurčo. Oboznámil nás s rôznymi druhmi výtvarných diel, postupov a rozmanitých výtvarných techník. Ja som si obľúbila azda tú najťažšiu – akvarel – pretože pri ňom musí byť každý ťah štetcom správny, pretože sa nedá opraviť, tak ako napríklad ťah štetcom na olejomalbe. Všetky techniky sme sa učili postupne, skúšali sme ich a chodili sme do terénu, aby sme mohli maľovať scenériu mesta, parku, zákutie prírody. Mňa vždy najviac priťahovali stromy, ich koruny, premeny v ročných obdobiach, fascinované som ich pozorovala cestou vlakom, pri prechádzkach a pod.

V živote ma však čakala zmena, zmenilo sa miesto môjho pracoviska, a tak som už nemohla dochádzať na výtvarný krúžok do Trnavy. Nastalo opäť dlhé obdobie, keď ceruzky i štetce ležali bez práce v zásuvke.

No prišlo obdobie dôchodku a keď som sa dozvedela, že v základnej umeleckej škole otvorili kurz aj pre seniorov, opäť ma pochytil záujem získať ďalšie vedomosti a praktické zručnosti vo výtvarnom odbore. Stretli sme sa opäť starí známi z krúžku spred pár rokov. Učila nás pani Gabika Hornáčková. Vtedy sme spoznali aj veľa výtvarníkov a ich diela. Inšpirovali sme sa nimi a navzájom sme sa porovnávali. Zostala mi láska k maľovaniu prírody, najmä stromov a kvetov. Veľmi sa mi páči akvarel, hoci je to najťažšia technika, no ale maľujem aj olejom, pastelom, temperou atď.

Čo ťa podnietilo prihlásiť sa do súťaže Trnavská paleta?

V rámci kurzu som sa oboznámila s touto súťažou pre neprofesionálnych výtvarníkov, a tak som sa po niekoľko rokov zapájala do tejto aktivity.

Aké poznatky a inšpirácie si získala účasťou v tejto regionálnej výtvarnej súťaži?

Bola pre mňa prínosom, pretože moje obrazy mohli vidieť veľa návštevníkov, mohla som zberať odozvy a získavať podporu od priateľov a známych. Spoznala som diela iných výtvarníkov a získala som veľa podnetov k svojej tvorbe.

S maľovaním je spojená radosť z tvorivého procesu, ale je to naozaj iba radosť alebo prináša problémy a ťažkosti?

Áno, mám veľkú radosť, keď sa mi obraz podarí. A vnímam ho ako svoje dieťa, s ktorým sa nechcem rozlúčiť. Preto som nikdy neuvažovala o tom, aby som obrazy predávala. Viem ich iba darovať, a to svojim nadrahdším – dcére, ktorá žila vo Francúzsku a vnúčatám. U nich visí na stenách veľa mojich najlepších obrazov. Teší ma myšlienka, že boli moje obrazy s dcérou aj v posledných dňoch jej života, a to akoby som bola pri nej aj ja.

Maľovanie je akoby rozhovor očí s dušou. A keď príde strata, duša sa od bolesti odmlčí. Tak podobne to cítim a mentálne nemaľujem.

Lenže k výtvarnej tvorbe okrem vnútorných podmienok patria aj vonkajšie, materiálne podmienky. A tie sú v dvojizbovom byte nedostačujúce. Okrem toho sú na dokončenie obrazu a osadenie do rámu potrebné značné finančné prostriedky.

Aké sú Tvoje plány s tvorbou v budúcnosti?

Nechcem predbiehať ani predpovedať, no uspokojujú ma teraz návštevy výtvarných výstav. Rada na ne chodím a obdivujem všetky diela.

Ďakujem Ti, Janka, za rozhovor, ktorý môže byť inšpiráciou pre iných a ktorý dokazuje, že vnímavý vťah k okolitej prírode je nevyčerpatelným zdrojom tvorby aj životnej sily.

Verím, že na budúcoročnej výstave obrazov a fotografií v Trakoviciach na Trakovicej palette uvidíme aj Tvoje obrazy.

Nadpis Niť alebo prameň nadania nie je zvolený náhodne. Vychádza z poznania, že v rodine Janky Farkašovej sa výtvarné nadanie ťahá storočím ako niť: Ľudmila Švataráková, nositeľka titulu Ľudová umelkyňa, známa svojou nezvyčajnou priestorovou predstavivosťou pri kreslení najrôznejších ornamentov a následne zručnosťou ich vystrihovania z poskladanej a všakovo poprekladanej látky, patrí k rodinným predkom. Pani Heregová, mama Janky Farkašovej mala záľubu v kreslení ornamentov a kvetov, Jankina neter Dominika zas vynikala v maľbe na telo a Jankin syn Miroslav našiel záľubu v rytí drobnokresby ornamentov, obrázkov na kožu, zvyčajne hovädziu, a tak vznikajú rytiny na koži, ktoré môžu byť originálnou väzbou na knihu, kabelkou a pod.

Zhovárala sa **Jarmila Krajčovičová**

Z Trakovíc do sveta

Aj tak by sa dalo nazvať moje pátranie po mladých ľuďoch, ktorí našli svoje uplatnenie za hranicami Slovenska. Našli ho nielen v Európe, ale dokonca aj za Atlantikom. Nebudem vás dlho napínať a prezradím, že z Trakovíc do sveta sa nebál vykráčať Jozef Bokor. O svojom štúdiu, povolani, profesionálnej kariére a bohatých životných skúsenostiach mi prezradil v rozhovore, ktorý sme venovali Trakovickým novinkám.

Jozko (Dodko), už v školských lavičiach v tunajšej škole bolo zrejmé, že si študijný typ. Aké školy si absolvoval a s akým zameraním?

Ako ste už spomenuli, základnú školu som navštevoval v rodných Trakoviciach. Základnú školu v Trakoviciach (v súčasnosti „Základná škola s materskou školou Trakovice“) som navštevoval v rokoch 1994 – 2003. Základná škola v Trakoviciach formovala moje detstvo a pripravovala ma na ďalšiu dôležitú životnú fázu, ktorou bolo dospievanie. Ako absolvent 9. ročníka som si uvedomil, že učiť sa novým veciam, objavovať nové zručnosti a obohacovať svoje vedomosti, je niečo, čo ma veľmi láka a páči sa mi.

Vďaka motivácii a poznaniu, ktoré som dostal od svojich pedagógov na základnej škole, som sa rozhodol pokračovať

v štúdiu na gymnáziu v Trnave. V rokoch 2003 – 2007 som navštevoval „Športové gymnázium, Ul. J. Bottu 31 v Trnave“ (v súčasnosti „Spojená škola, J. Bottu 31, Trnava s organizačnými zložkami – Stredná športová škola J. Herdu a Gymnázium“). Na gymnáziu som nemal športové zameranie, ale navštevoval som klasické gymnaziálne vzdelávanie so všeobecným zameraním, počas 4 rokov ukončených maturitnou skúškou v roku 2007.

Po úspešnom zložení maturitnej skúšky na gymnáziu v Trnave som pokračoval vo svojom vzdelávaní na univerzite v Bratislave. V rokoch 2007 – 2016

som navštevoval počas bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave (STU), Fakultu elektrotechniky a informatiky (FEI). Bakalárske, inžinierske i doktorandské štúdium som primárne realizoval na fakultnom pracovisku v Ústave jadrového a fyzikálneho inžinierstva (ÚJFI), s externými seminármi na spolupracujúcich ústavoch Slovenskej akadémie vied v Bratislave (SAV). Na bakalárskom štúdiu, v rokoch 2007 – 2010, som študoval zameranie „elektrofyzika“, následovalo inžinierske štúdium, v rokoch 2010 – 2012 som absolvoval študijný program „fyzikálne inžinierstvo“. Svoje bakalárske a inžinierske štúdium som venoval téme polovodičových detektorov radiačného žiarenia s potenciálnou aplikáciou v technológiách, ktoré sú pod vplyvom neutrónového a GAMA žiarenia.

Po absolvovaní inžinierskeho štúdia som sa rozhodol pokračovať v doktorandskom štúdiu. V rokoch 2012 – 2016 som študoval a pôsobil na ústave jadrového a fyzikálneho inžinierstva ako doktorand v študijnom programe „fyzikálne inžinierstvo“, avšak so špecializáciou na techniku a fyziku urýchľovačov v medicínskych aplikáciách. Dizertačnú prácu som vypracovával a obhajoval v angličtine, a téma mojej dizertačnej práce bola: „Transport of Ion Beams in Rotating Ion-Optical Systems for Medical Accelerators“. V slovenskom preklade: „Transport iónových zväzkov v rotačných ióno-optických systémoch pre medicínske urýchľovače“. V skratke môžem povedať, že ide o zariadenia v medicínskych rádioterapeutických centrách pre liečbu pacientov s diagnostikovanými zhubnými nádorovými ochoreniami. Dizertačnú prácu som úspešne obhájil 28. 9. 2016 a získal titul „doktor“ v študijnom doktorandskom odbore „fyzikálne inžinierstvo“.

Čo ťa ovplyvnilo pri výbere špecializácie? Môžeš nám ju viac priblížiť?

Jednoducho by som mohol povedať, že to boli učitelia, ktorí mi ukázali krásu fyziky. Počas študijného obdobia som mal to šťastie, že som stretol veľmi veľa úžasných pedagógov a odborníkov, ktorí nielen milovali to, čo robia, ale milovali aj to, že to môžu odovzdávať svojim žiakom/študentom. Za všetkých by som hlavne spomenul dvoch pedagógov, z ktorých ma každý ovplyvnil síce v inom okamihu, ale obaja tak výrazne, že som sa rozhodol ísť takou profesijnou cestou, po ktorej v súčasnosti kráčam. Tým prvým pedagógom bola naša pani učiteľka fyziky na gymnáziu, pani učiteľka Valášková. Vždy sa snažila ukázať, že definície fyzikálnych zákonov sú dôležité, ale ešte dôležitejšie je ich porozumenie a hľadanie ich uplatnení, či aplikácií v reálnom živote. Tým druhým pedagógom nemôže byť nikto iný ako môj vedúci profesor počas doktorandského štúdia na ústave jadrového a fyzikálneho inžinierstva FEI STU pán prof. Ing. Mária Pavlovič, PhD.

Pán profesor Pavlovič pôsobil niekoľko rokov počas svojej profesijnej kariéry vo významných svetových fyzikálnych laboratóriách ako napr. CERN (Švajčiarsko), alebo GSI Darmstadt (Nemecko), kde spolu s ďalšími kolegami je držiteľom 11 patentov na významné technické riešenia v problematike medicínskych urýchľovačov a zariadení s aplikáciou v rádioterapii.

Pán profesor Pavlovič i mne otvoril dvere a okná do sveta fyziky a techniky urýchľovačov s využitím pre medicínske aplikácie, akou je konkrétne rádioterapia. Rádioterapia je moderná a neinvazívna terapia určená pre onkologických pacientov s lokálne diagnostikovaným zhubným nádorom. Pacienti sú pri rádioterapeutickom zákroku ožarovaní vysoko energetickým časticovým „lúčom“

tohto sa však odvíja veľa nasledujúcich odlišností medzi týmito rádioterapeutickými metódami, či už z medicínskeho hľadiska, alebo z fyzikálno-technického hľadiska. Z fyzikálno-technického hlavne z dôvodu, aká technológia vie fyzikálne a technicky umožniť danú liečebnú metódu v medicínskej praxi.

Ja sa v súčasnosti špecializujem na fyziku a techniku zariadení pre časticovú (iónovú) terapiu. Asi najčastejšie využívaným typom častice v časticovej (iónovej) rádioterapii pre liečebný zväzok je protón. Preto sa často môže hovoriť o tzv. **protónovej terapii**. Moderné rádioterapeutické centrá s protónovou terapiou sú vybavené aj s rotujúcimi zariadeniami, ktoré môžu rotovať okolo ležiaceho pacienta, a ožarovať nádor z rôznych uhlov, čo umožňuje optimá-

(odbornejšie – zväzkom urýchlených častíc). Takýto zväzok častíc je s viac ako milimetrovou presnosťou zameraný na lokalizovaný zhubný nádor v tele pacienta a nádor je následne systematicky ožiarovaný tak, aby sa ožiarilo čo najmenej zdravého tkaniva v okolí nádoru, a zároveň eliminovalo poškodenie tzv. „OARs – Organs at Risk“, v prenesenom preklade do slovenčiny „kritických životných orgánov“. Pacienti sú ožarovaní v ležatej polohe na špeciálnom robotickom stole. Existujú však centrá, kde môže byť pacient ožarovaný i v sede na špeciálnom kresle, napr. pri ožarovaní nádoru v oku. Rádioterapia sa principiálne delí na tzv. „konvenčnú“ terapiu a „časticovú (iónovú)“ terapiu.

Tieto dva typy rádioterapie sa od seba líšia hlavne typom zväzku častíc („lúčom“), ktorým je pacient ožarovaný. Od

zovať liečbu individuálne pre každého pacienta. Takéto zariadenie sa nazýva „**protónová GANTRY**“.

Kde si našiel uplatnenie a kde si získaval skúsenosti?

Skúsenosti sa snažím získavať neustále, z rôznych profesijných výziev a situácií a vždy od rôznych, otvorených a úžasných ľudí, ktorí sa chcú podeliť o svoje vedomosti. Nikdy by som nechcel tvrdiť, že skúseností už mám dosť. Práve naopak, chcem ich zbierať stále viac a viac, aby som ich potom mohol i ja posúvať ďalej ľuďom okolo mňa. Či už v profesionálnom živote svojim kolegom, do budúcnosti možno zase i študentom, alebo v súkromnom živote blízkym ľuďom v mojom okolí. Ak by som sa však mal obzrieť do svojej minulosti, kde som doposiaľ získaval veľa skúseností v mojej špecializácii, tak by som určite začal

svojím doktorandským štúdiom. Veľa zaujímavých skúseností, ako aj obrovské teoretické vedomosti som získal od pána profesora Pavloviča. Počas doktorandského štúdia sme ako doktorandi vyučovali študentov z 1. a 2. ročníka na seminároch z fyziky. Toto mi umožnilo nadobudnúť i veľa pedagogických zručností, napr. ako odovzdávať študentom nové informácie, ako ich motivovať, atď. Nikdy nezabudnem, koľko veľa praktických a teoretických skúseností mi dali moje zahraničné študijné pobyty počas doktorandského štúdia. V roku 2013 (1 mesiac) a v roku 2014 (3 mesiace) vo výskumno-medicínskom protónovom centre v rámci fyzikálneho laboratória v Dubne (Rusko). Následne v rokoch 2015 a 2016 počas 9-mesačného študijného pobytu v medzinárodnom výskumnom laboratóriu „Paul Scherrer Institut“ (PSI, Švajčiarsko), kde som rovnako pôsobil v časti určenej pre liečbu a klinický výskum protónovou terapiou.

Po ukončení doktorandského štúdia som prijal pracovnú ponuku a začal pôsobiť na doktorskej pozícii priamo na ústave jadrového a fyzikálneho inžinierstva FEI STU. Stále ma však lákalo nadobudnúť ďalšie praktické skúsenosti z fyziky a techniky medicínskych zariadení pre protónovú terapiu. Bohužiaľ, takéto možnosti pre mňa na Slovensku neboli a ani zatiaľ nie sú. Stále však verím, že to raz príde i na Slovensko, a ja už budem vedieť pomôcť svojimi profesijnými skúsenosťami, ako teoretickými, tak i z praxe. Vo februári 2017 som prijal novú pracovnú ponuku v súkromnom sektore a nastúpil do belgickej firmy s názvom „Ion Beam Applications (IBA)“, ktorá je svetovým lídrom v medicínskej technike pre protónovú terapiu. V rámci firmy som na pozícii fyzika, ktorý má na zodpovednosť akúkoľvek fyzikálno-technickú záležitosť/aktivitu/riešenie problému na danom zariadení tak, aby bola liečba pacientov úspešná, ale hlavne bezpečná. Prvé dva roky (2017 – 2019) som veľmi veľa cestoval po celej Európe, pretože som pôsobil v rámci špeciálneho „flying“ (doslovne v preklade: „lietajúceho“) tímu fyzikov, ktorí pokrývajú všetky IBA protónové centrá v rámci Európy. Svoje domáce pôsobisko som mal v IBA Protónovom Centre Praha. V apríli 2019 som sa v rámci našej firmy presunul do jedného z našich dvoch nemeckých centier, na pozíciu lokálneho fyzika vo výskumno-medicínskom protónovom centre „OncoRay Dresden“. „OncoRay Dresden“ je postavené v drážďanskej univerzitnej nemocnici – „Universitätsklinikum Carl Gustav Carus Dresden“. Tu pôsobím dodnes.

Ako dlho si v zahraničí, v ktorom meste žiješ a ako si si zvykal?

Do zahraničia som sa rozhodol odísť vo februári 2017, keď som prijal novú pracovnú ponuku v belgickej firme IBA. Odvtedy žijem a pracujem mimo Slovenska. Z počiatku som to nebral až za také „úplné“ zahraničie, veď som išiel „len“ do Prahy. Český jazyk takmer ako druhý ma-

terinský, veľa iných Slovákov a domov na Slovensko – ako na skok. Po istej dobe si však človek uvedomí, že síce je to „len“ Praha, ale aj tak už dosť ďaleko od svojho rodného Slovenska, od domova, kde má svoju rodinu a dlhoročných priateľov z detstva či školských čias. V septembri 2018 sa ku mne do Prahy presťahovala i moja partnerka Tinka. Odvtedy nie som v tom zahraničí sám, ale mám po boku človeka, s ktorým sa môžem podeliť o svoje pocity, myšlienky, radosti i smútok. V apríli 2019 som prijal novú pracovnú pozíciu v rámci našej firmy IBA v Drážďanoch, a to hlavne kvôli novej, prichádzajúcej a radostnej rodinnej udalosti. A tak sme sa s Tinkou presťahovali do Drážďan, kde žijeme dodnes. No nie už len vo dvojici, ale v trojici spolu s naším milovaným 5-ročným synčekom Sebastianom. A práve oni dvaja sú tí, ktorí to spolu so mnou ťahajú, ktorí mi pomáhajú si zvykať. A preto v prvom rade im, Tinke a Sebastiankovi, patrí moje veľké úprimné ĎAKUJEM. Rovnako chcem poďakovať mojej blízkej rodine na Slovensku, a to mame, otcovi a mojim súrodencom, že na nás neustále myslia, podporujú na diaľku, vždy sa na nás tešia, keď prichádzame navštíviť svoj domov, a vždy nás vypravádzajú s plnými taškami domácich slovenských dobrot naspäť do Drážďan. V neposlednom rade ďakujem i všetkým našim priateľom na Slovensku, že na nás nezabúdajú, aj keď sa vidíme niekedy len raz, či dva razy za rok, ale vždy sa radi stretnú, porozprávajú a spolu s nami zasmejú.

Tvoje pôsobenie však nekončí Nemeckom, však? Priblíž nám svoje ďalšie pôsobiská.

Áno, pociestoval som toho v rámci svojho zamestnania vo firme IBA za posledných 7 rokov trochu viac. Ako som už spomínal, v rokoch 2017 – 2019 som pracovne cestoval dosť po Európe napr. Nemecko (Dresden, Essen), Belgicko (Louvain-la-Neuve), Holandsko (Groningen), Francúzsko (Caen), Rusko (Di-

mitrovgrad). V poľskom meste Krakow som strávil 5 mesiacov, v roku 2017 od augusta do decembra, v rámci projektu modernizácie optiky protónovej gantry v cyklotrónovom centre Bronowice. Pracovné povinnosti ma zavedli i mimo Európu, za veľký Atlantický oceán, a to za účelom odbornej podpory a konzultácií pre naše IBA protónové centrá v Amerike, ako napr. Penn Medicine's Roberts Proton Therapy (Philadelphia, štát Pensylvánia), University of Florida Health Proton Therapy Institute (Jacksonville, štát Florida), Miami Cancer Institute – Baptist Health South Florida (Miami, štát Florida).

Čo je dôležité pre mladého človeka, aby uspel v náročnej práci v zahraničí?

Neviem, či práve ja mám nejaký ten správny, alebo univerzálny recept resp. návod pre mladého človeka, ako by mohol uspieť v zahraničí. Nechcem sa asi ani stavať do pozície, tak skúseného „mentora“, ktorý by mal to oprávnenie na takú tému diskutovať. Avšak, ak už takto otázka stojí, tak v prvom rade to asi bude veľmi individuálne pre každého z nás. Určite ovládanie cudzieho jazyka, či už konkrétneho pre danú krajinu, alebo celosvetového jazyka angličtiny, je bezpodmienečným kritériom, aby mohol človek istým spôsobom existovať v zahraničí. Jazyk však nie je určite všetko, a práve to ostatné bude to individuálne.

Pomôžem si citátom od jedného z najväčších fyzikov v histórii, ktorým bol Albert Einstein a povedal: „**Nechci byť človekom, ktorý je úspešný, ale buď človekom, ktorý za niečo stojí.**“ Ak rodičia budú obdarovávať svoje deti správnymi životnými hodnotami, ako sú láska, porozumenie, spravodlivosť, pokora, férovosť, empatia a v neposlednom rade i ochota pomáhať, a pedagógovia na školách im budú rozvíjať fantáziu, motiváciu objavovať, zvedavosť po nových veciach, nebojácnosť a odvahu súťažiť, tak z nich dozrejú ľudia, ktorí budú hodnotní pre svoje okolie, kolegov, priateľov a rodinu. A tým budú úspešní ako doma, tak i v zahraničí.

Všetko, čo sa raz v živote naučíme, nám nemôže nikto zobrať, nemôžeme to nikdy nikde stratiť, a môžeme tým v budúcnosti pomáhať. Pomáhať našej spoločnosti ako takej, alebo konkrétnym jednotlivcom. Preto dbajme na to, aby sa vzdelávanie na Slovensku začalo, čo i len krok po kroku vracat' medzi najdôležitejšie hodnoty v spoločnosti. Slovensko to potrebuje, lebo v súčasnosti zažíva zvlášťne pokrivenú dobu, v ktorej sa zdá akoby klamstvo, arogancia a nenávisť začínali vyhrávať nad pravdou, empatiou a rešpektovaním.

Na záver budem parafrázovať jedného z mojich profesorov fyziky na univerzite v Bratislave: „**Priatel'ia, zapamätajte si prosím to, že najlepšia investícia, ktorú v živote môžete urobiť, je investícia do vzdelania vašich detí.**“

Zhovárala sa **PaedDr. Jarmila Krajčovičová**

Úspechy Trakovičanky v netradičnom športe

Od futbalu, gymnastiky, tanca, streľby až po wushu s Trakovičankou Kristínou Malovcovou – to sa dozviete z vyznania mladej športovkyne.

Prestriedala som v skutku slušnú škálu športov, no pri jednom som ostala dodnes. Krásnych, približne 10 rokov sa venujem bojovému umeniu wushu. V roku 2017 som sa zúčastnila svojej prvej internej súťaže nášho klubu a podarilo sa mi získať medailu v disciplíne silné brucho. O pár mesiacov neskôr, v detskej súťaži v Starej Turej, som získala svoju prvú medailu za zostavu, konkrétne druhé miesto za formu s palicou. Práve tu som videla cvičiť aj oveľa lepších starších cvičencov a stalo sa to: vedela som že je to ten šport, ktorému sa chcem venovať. Vyskúšala som viacero bojových štýlov so zbraňou a bez a v mojom srdci si našli miesto zostavy s mečom, kopijou či najmä s vejárom a vysnívaný imitačný štýl tигра.

Postupom času som si tu našla aj niekoho viac ako kamaráta, svojho priateľa a spolu by sme vám chceli objasniť, čo to vlastne wushu je, niečo málo o našom klube, čomu sa venujeme a čo sme dosiahli.

Na úvod by sa patrilo spomenúť niečo z našej histórie. Wu shu klub Trnava vznikol v roku 1992 a bol oficiálne založený ako občianske združenie v roku 1997. Spočiatku klub fungoval ako združenie zo pár nadšencov, ktorí sa spoločne wushu učili z kníh a jeden od druhého. Postupom času už začala táto skupinka navštevovať semináre rôznych majstrov akým bol napríklad učiteľ Jurij Belov z Ruska a neskôr semináre s učiteľmi z rodiny „Zhai“.

Keď sa povie „wushu“, väčšina ľudí v našich končinách sa len čudne zatvára, pretože toto slovo nikdy nepočuli. Slovo „kungfu“, ktoré je medzi ľuďmi viac popularizované, už ale znie povedome, hneď sa im vybaví Bruce Lee, Jackie Chan alebo Jet Li. V preklade slovo „kungfu“ však nemusí byť nutne spájané s bojovými umeniami. Technicky správny názov pre toto bojové umenie je teda „wushu“. Wushu (武术) je čínske bojové umenie. Na rozdiel od bojových športov je tu boj iba sekundárna zložka. Zameriava sa skôr na rozvoj celého tela v čo najširšom spektre – od sily, ohybnosti, vytrvalosti, stability, rýchlosti až po bojové techniky a morálne hodnoty obsiahnuté vo východnej filozofii. Existuje mnoho bojových štýlov, od dlhých natiahnutých úderov, cez krátke a rýchle, cez štýly imitujúce boj zvierat až po veľkú škálu chladných zbraní (meče, šable, halapartne, palice, kopije, trojzubce a mnohé ďalšie). Vo wushu sa jednotlivé bojové prvky najčastejšie precvičujú spolu, v jednom celku, teda v zostave. Tieto zostavy sa cvičia aj na súťažiach a podľa nich sa posudzuje, ako dobre má cvičenec zvládnutý daný štýl alebo zbraň.

Náš klub bol založený s myšlienkou obohatenia mesta Trnavy o športové aktivity pre všetky vekové kategórie. Snažíme sa budovať oporný bod pre deti od raného veku, aby si rozširovali pohybovú základňu, kreativitu a príjemný vzťah k všestrannému pohybu. Venujeme sa deťom už od predškolského

Kristína Malovcová – cvičenie s mečom

Filip Bartoš – cvičenie s kopijou

veku a mnohé z nich sa pod našim vedením dokázali vypracovať na medzinárodné súťaže.

Wushu je široký pojem, ktorý zahŕňa viacero disciplín. V našom klube sa venujeme najmä tradičným vonkajším štýlom, ale aj vnútornému štýlu taiji alebo kontaktnej disciplíny sanda, známej ako aj čínsky box.

Nedá mi nespomenúť pár významných úspechov, ktoré sme dosiahli. Každoročne sa zúčastňujeme najvyššej slovenskej súťaže vo wushu, Otvorené Majstrovstvá Slovenska, kde si meriame sily nielen s domácimi cvičencami, ale i zahraničnými. Samozrejme, nikdy neodídeme naprázdno. Zúčastňujeme sa tiež väčšiny zahraničných súťaží v blízkom okolí. Náš klub mal zastúpenie dokonca i na majstrovstvách Európy či sveta, kde sme si tiež spravili dobré renomé.

Mimo súťaží sa venujeme aj vystúpeniam na rôznych festivaloch alebo na školách.

Našou bojovou choreografiou sme ohúrili napríklad galavečer Perún Fight Night alebo sme v roku 2021 získali prvú cenu festivalu Wannado, ktorý sa konal v Trnave.

Kristína Malovcová na Majstrovstvách Slovenska

Ak by sme mali zhrnúť našu doterajšiu cestu, nabrali sme vďaka tomuto športu do života kopec dobrého a chceme to spoločne cez šport aj vrátiť a naše múdro posunúť ďalej. Keď sme teda dostali možnosť na absolvovanie trénerského certifikátu 1. stupňa, neváhali sme ani minútu. Určite nevešiame našu kariéru na kliniec, ale chceme sa pomocou učenia aj sami posunúť. Cesta k dokonalosti vlastného tela a mysle je totiž ten cieľ, ktorý sme si z wushu zobrali k srdcu.

Ak by sme mali konkretizovať naše úspechy:

Kristína Malovcová

Majstrovstvá Slovenska 2024: 1. miesto – forma s kopijou, 3. miesto – forma s vejárom

Majstrovstvá Slovenska 2023: 2. miesto – imitačný štýl tигра, 3. miesto v forma s kopijou Majstrovstvá Slovenska 2022: 2. miesto – forma s palicou, 2. miesto – sholinská päť

Majstrovstvá Slovenska 2021: 2. miesto – forma s palicou, 3. miesto – forma s mečom

Two rivers tournament, Maďarsko 2024: 3. miesto – forma s vejárom

Moravský pohár 2024: 2. miesto – forma

s kopijou

Majstrovstvá Českej republiky 2023: 2.miesto v forma s kopijou, 3.miesto – imitovaný štýl tигра

Czech open Brno 2023: 1. miesto – forma s kopijou

Filip Bartoš

Majstrovstvá Európy 2022: 1. miesto – forma s kopijou, 4.miesto – forma shaolinská päšť

Majstrovstvá sveta v Číne 2023: 4. miesto – forma s kopijou

Majstrovstvá sveta v Číne 2017: 9. miesto –

forma shaolinská päšť

Majstrovstvá Európy 2024: 9. miesto – shaolinská päšť

Majstrovstvá Slovenska 2024: 1. miesto – shaolinská päšť, forma s kopijou, pohyblivá zbraň

Majstrovstvá Slovenska 2023: 2. miesto – forma s kopijou, 1. miesto – shaolinská päšť

Majstrovstvá Slovenska 2022: 1. miesto – shaolinská päšť, forma s kopijou

Majstrovstvá Slovenska 2021: 1. miesto shaolinská päšť, 2.miesto forma s kopijou

Two rivers tournament, Maďarsko 2024:

1.miesto – pohyblivá zbraň

Moravský pohár 2024: 1. miesto – forma shaolinská päšť, forma s kopijou, pohyblivá zbraň

Majstrovstvá Českej republiky 2023: 1. miesto – forma s kopijou, shaolinská päšť

Czech open Brno 2023: 1. miesto – shaolinská päšť, forma s kopijou

PaedDr. Rastislav Murín a Kristínka Malovcová

KRÁTKY VÝLET DO MOLDAVSKA A PODNESTERSKA

Moldavsko je malý vnútrozemský štát na východe Európy. Susedí s Rumunskom, Ukrajinou a separatistickým regiónom Podnestersko. Je označovaný ako najchudobnejší štát Európy. Do roku 1991 bolo Moldavsko súčasťou Sovietskeho zväzu. Hlavným a zároveň najväčším mestom je Kišinev.

Prejazd Maďarskom a Rumunskom

Vyrazil som skoro ráno. Išiel som sám, pretože si tak najviac vychutnám voľnosť a bezstarostnosť, ktorú mi cestovanie na motorke prináša. Do Maďarska som prešiel cez hraničný prechod Král - Bánréve. Rozhodol som sa, že pôjdem mimo diaľnic a túlal som sa nekonečnými rovinami. Rieku Tisu som prekročil cez zaujímavý plávajúci pontónový most, ktorý sa na-

chádza v blízkosti obce Tiszadob. Okolo obeda som už bol na hraničnom prechode Csengersima – Petea a pokračoval som smerom na Satu Mare. Prechádzal som severom Rumunska, ako keby pozdĺž Ukrajinských hraníc. Keď sa začalo zvečervievať, začal som sa obzerať po ubytovaní. Nechcel som spať v stane, lebo sa schýľovalo k búrke. Zo začiatku sa mi nedarilo, no v mestečku Borsa som si našiel jednoduché ubytovanie v mierne ošumelom penzióne s parkovaním motorky pod strechou. Len čo som odstavil, začal celkom slušný lejak.

Prvý raz v Moldavsku

Ráno som sa zbytočne nezdržoval. Chcel som deň využiť naplno. Bolo dosť chladno, tak som na seba obliekol, čo sa

dalo. Pokračoval som smerom na východ hornatým regiónom Maramureš. Prechádzal som peknými horskými cestami, ktoré zdobilo množstvo drevených kostolov, kláštorov a stavieb typických pre tento kraj. Raňajky som si dal v malom obchodíku vedľa cesty. Pred obchodom sedeli miestni chlapi, ktorí si vychutnávali ranú kávu pred odchodom do práce. Všimol som si, že skoro v každom obchode mali kávovar, kde predavačka zároveň aj pripravovala kávu. Tiež som neodolal, sadol som si vedľa domácich, odtrhával som si z pečňa chleba a zapíjal to kefírom a dobrou kávou. Pred sebou som mal výhľad na hory, ktoré boli zastreté rannou hmlou. Na drevených konštrukciách sa sušilo seno. Za sebou kostol, z ktorého bolo počuť spevy z rannej omše. Vedľa sedel čierny dunčo, ktorý ma celý čas pozoroval. Pre tieto momenty mám rád cestovanie.

Smerom na východ sa krajina postupne menila, bola spustnutejšia a chudobnejšia. Hory sa zmenšovali, začalo sa otepľovať. Popri ceste sa pásli husi, kone, v mlákach ležali kravy, ktoré sa chladili počas horúceho dňa. Premávka skoro žiadna, občas som bol na ceste úplne sám. Bolo to depresívne a vzrušujúce zároveň. Vtedy vás napadnú otázky typu "čo keby sa mi niečo stalo, čo keby sa niečo pokazilo?" Snažil som sa na to nemyslieť a povedal som si, že vedel som, do čoho idem, predsa to tu nemôžem otočiť. V mestečku Stefanesti som dotankoval a predom mnou bola už len dedina Stanca, za ktorou boli moldavské hranice. Všetko išlo bez problémov, ani som dlho nečakal. Policajti odo mňa pýtali moldavské poistenie, no keď som im v zelenej karte ukázal na ikonku "MD" a vysvetlil, že platí aj na ich území, povedali OK a už som si užíval prvé minúty v Moldavsku. V navigácii som si nastavil dnešný cieľ – dedinku Butuceni. To som ešte netušil, že sú tam aj druhé Butuceni. Moje prvé kilometre viedli popri veľkej priehrade. Premávka nebola skoro žiadna. Po chvíli skončil asfalt a pokračoval som po šotolinovej ceste. Nebol som si istý, či idem správne, no keď som oproti uvidel kamión, ktorý sa vyhýbal jamám, uistil som sa, že je to normálna cesta a idem dobre. Šotolina sa strieda-

Fotka Pavla Masára z cesty po Moldavsku

la s asfaltovými cestami, ktoré boli plné výtlkov. Hlavné ťahy boli lepšie, vedľajšie horšie. Niektoré úseky som musel ísť v stupačkách, čo pre motorku kategórie cestovné enduro nebol žiadny problém. Pokračoval som smerom na Balti. Prechádzal som poľnohospodárskou krajinou, pozdĺž ciest bolo vysadených množstvo orechov. Pri prejazde dedinami bolo vidieť, aká je tu chudoba a aký ťažký život tu musí byť. Mal som pocit, že sa tu zastavil čas. Ako keď mi babka rozprávala, ako sa kedysi žilo. Často som stretával konské povozy. Bežne tu jazdili autá z čias ZSSR.

Navigácia ma zaviedla do mesta Rezina, pred rampu kontrolného stanovišťa polície. Policajt mi vysvetlil, že tadiaľto sa ide do Podnesterska a pýtal sa, načo tam idem. Vysvetlil som mu, že idem do Butuceni, kde sa nachádza kláštorň komplex. Povedal mi, že síce idem smerom na Butuceni, ale to nie sú tie, ktoré hľadám. V navigácii mi pomohol najšť správny cieľ, podal mi ruku a zaželel šťastnú cestu. Trocha som si nadišiel, no aj to patrí k cestovaniu. Pokračoval som hľadať tie „pravé“ Butuceni. V meste Orhei mi pán na benzínke poradil, kadiaľ mám ísť. Podľa jeho inštrukcií som pod nadjazdom odbočil na rozbitú asfaltovú cestu a išiel smerom na Trebujeni. Môj cieľ bol už nablízku a nemohol som sa dočkať, ako to tam bude vyzerat' naživo. Posledná zákruta a zrazu sa predomnou vynorilo nádherné údolie ohraničené vápencovými skalami s pravoslávňm kláštorom na vrchole, ktoré sa nachádza v ohybe rieky Raut. V malej dedinke Butuceni som sa ubytoval v agropenziónne. Izba bola veľmi pekná, dobovo zariadená s posteľou na peci. Pred večerou som sa išiel prejsť po dedine. Cesty boli hlinené s kalužami vody po daždi. V strede bola veľká moruša s chutnými plodmi. Okoloidúci pán sa pri mne pristavil, spýtal sa či mi chutí a odkiaľ som prišiel. Na večeru som ochutnal regionálne jedlá – golubci, čo bola ryža so zeleninou zabalená vo viničnom liste a červený boršč. Ubytovanie aj jedlo boli vynikajúce.

Kláštorň komplex Orheiul Vechi, Kišinev a Podnestersko

Ešte pred raňajkami som sa vybral prezrieť si kláštorň komplex a jeho okolie. Mierny dažď mi vôbec neprekážal. So sprievodom miestnych psov som vyšiel hore k pravoslávňmu kláštoru. Práve bola omša. Medzi dverami stál starší kňaz, ktorého som sa spýtal, či môžem ísť dnu. Prikývol, že áno. Okrem ďalšieho kňaza, ktorý slúžil omšu a mužov, ktorí spievali, tam nikto nebol. Dym a vôňa kadidla ešte umocňovali atmosféru, z ktorej mi naskakovali zimomriavky. Keď som vyšiel von, staršieho kňaza som sa spýtal, kadiaľ sa dostanem k jaskyniam. Ochotne išiel so mnou a ukázal mi, kadiaľ mám ísť. Ukázal mi úzku cestičku, ktorou mám zostúpiť do údolia a malé bodky vo vápencových skalách, to boli jaskyne. V údolí sa kľukatila rieka Raut, pásli sa tam kravy a kvákali žaby. Na skalách bolo

Pavel Masár stretol na svojej ceste aj pútnika

vidieť množstvo skamenelín. Nachádzal sa tam jaskynný systém, ktorý vybudovali mnísi v 13. storočí. Počas vojny jaskyne slúžili ako úkryt pre obyvateľov z okolitých dedín. Na stenách boli vyryté rôzne nápisy, v jednej bol aj menší oltár. Myslel som si, že som tam sám, no začul som nejaký hlas. To sa mladý mních modlil v jednej z jaskýň. Keď som sa vrátil ku kláštoru, starší kňaz tam ešte stál. Spýtal sa ma, či sa nechcem pozrieť, ako žije. Samozrejme, že som chcel, a už sme spolu išli asi 300 metrov pod kláštor. Odomkol veľké dvere, za ktorými boli schody vedúce do veľkej jaskyne, v ktorej sa počas letných horúčav slúžia omše. Na stenách boli pravoslávne ikony. Ukázal mi, ako skromne žije, kde spí, a kamenné boxy, v ktorých kedysi žili mnísi. Zobral ma na balkón, čo bol vlastne skalnatý výbežok s výhľadom do údolia. Ukazoval mi, kde bolo staré mesto Orhei, rozprával mi o Mongoloch, Tatároch, ako mesto zničili a neskôr archeológovia objavili jeho pozostatky. Nakoniec mi podal ruku, zaželel šťastný návrat domov a rozlúčili sme sa. Bolo to veľmi príjemné stretnutie, na ktoré len tak nezapudnem. Po výborných regionálnych raňajkách som vyrazil do hlavného mesta – do Kišineva.

Približne za hodinu som sa z pokojného vidieka presunul po cestách s dobrým asfaltom do rušného mesta s hustou premávkou. Keď som prechádzal mestom po štvorprúdovej ceste, všimol som si chlapíka ktorý mi naznačoval že mám odbočiť. Nevenoval som tomu pozornosť a pokračoval som ďalej. Na najbližšom semafore ma dobehol a ukázal na dopravnú značku „Zákaz vjazdu motocyklov“. No, nejako som si ju nevšimol.

Odbočil som do vedľajšej ulice, kde sme sa dali do reči. Predstavil sa ako Oleksander a spýtal sa, čo by som chcel v Kišineve vidieť. Povedal som mu, že trhy pri autobusovej stanici a niečo zaujímavé, čo je v okolí. Ukázal mi na parkovisko pred bankou, kde pracuje. Tu som si bezpečne odstavil motorku, zbral ma do banky, kde som si odložil prilbu, išiel som na WC a poumýval sa. Vymenil som si peniaze – moldavské Lei a išli sme von. Oleksander bol motorkár a na motorke prešiel až do Vladivostoku. Ukázal mi, ktorým smerom je tržnica a iné zaujímavosti. Spýtal som sa, či ho nezdržujem, keď je v práci, a on povedal „Ne, ja zdes direktor.“ Mal som šťastie, že som stretol takého človeka, za čo mu veľmi ďakujem. Presunul som sa k tržnici, kde vládol chaos nad chaos. Bolo tu všetko možné: od oblečenia cez potraviny až po obchod s rybami. Predávali tu zeleninu, nakladané uhorky, celé nakladané kapusty, orechy, ktoré boli uložené do pyramíd a všeličo iné. Veľa chutí, vôní a zvukov. Do toho z každej strany hrala nejaká hudba. Vo vedľajších uliciach sa tiež predávalo, ale len tak na zemi, bez stánkov. V meste som si ešte pozrel budovu parlamentu, víťazný oblúk, kostoly a prešiel som sa pešou zónou. Centrum bolo príjemné, s množstvom zelene, s fontánami, sochami a mohlo by konkurovať hocikakému európskemu mestu. Keď som sa vrátil k motorke, čakalo ma príjemné prekvapenie. Na kufri, kde som mal upevnenú karimatku, mi Oleksander nechal darček – fľašu moldavského vína. Tú si otvorím pri nejakej výnimočnej príležitosti.

Dopravnými zápchami som vyklučkoval z Kišineva. Chcel som sa ešte dostať

do Podnesterska, ktoré býva označované ako jeden z posledných komunistických štátov v Európe. Jeho územie tvorí úzky pás medzi Moldavskom a Ukrajinou, ktoré od Moldavska oddeľuje rieka Dnester. Je to neuznaný štát, ktorý „uznali“ len tri štáty, a to Južné Osetsko, Náhorný Karabach a Abcházsko, ktoré tiež nie sú uznané. Po necelých dvoch hodinách som bol na hraniciach za dedinou Gura Bicului. Bol to malý prechod. Hlaveň tanku, ktorý tam bol odstavený, bola namierená na prichádzajúce vozidlá. Nebol som si istý, či ma pustia ďalej, mal som len cestovný pas, no povedal som si, že za vyskúšanie nič nedám. Kontrolovali ma ruskí vojaci, prezreli mi batožinu, za 5 Eur som si musel vybaviť poistenie na motorku a pri ďalšom okienku mi vydali vízum na 24 hodín s presnou adresou miesta, kde môžem byť ubytovaný. Všetko prebehlo bez problémov, poradili mi najlepšiu cestu do hlavného mesta Tiraspol, kam som mal namierené. V dedine Bacioc som odbočil na Parcani a za chvíľu som bol v Tiraspole. Nestíhal som sa čudovať. Centrum mesta tvorili široké ulice, na budovách komunistické heslá, tank na podstavci s nápisom „Za vlast“, kované autobusové zastávky v tvare koča, kostol so zlatou vežou. Z veľkých plagátov na stenách budov sa na mňa

pozerali hrdinovia socialistickej práce. Pred budovou parlamentu sa týčila vysoká socha „večne živého“ Lenina. K tomu zástavy a štátny znak, v ktorom je ešte stále kladivo, kosák a červená hviezda. Štadión, benzínky aj obchody mali rovnaký názov – Šerif. Všetko bolo čisté a upravené. Prešiel som sa centrom, kde som si pozrel pamätník obetiam Afgánskej vojny, pri ktorom horel večný oheň. Z mosta som si užíval pohľad na rieku Dnester. Bol som zvedavý aj na vedľajšie uličky. Tie neboli až také veľkolepé. Prišiel som pri mne starší pán so smutným výrazom v tvári, ktorý sa predstavil ako Sergej. Pýtal sa ma, odkiaľ som. Rozprávali sme sa, ako sa žije u nich a u nás. Veru, ľahký život tam nemajú. V týchto miestach som sa otočil a začal som sa vracieť domov.

Cez mesto Bendery som sa vrátil do Moldavska. Čakali ma ešte dva dni cesty, a tak som chcel urobiť čo najviac kilometrov. Keď sa začalo stmievať, začal som sa obzerať po ubytovaní. Prišiel som do celkom pekného mestečka, ktorého názov si už nepamätám. Potešil som sa, keď som pri ceste uvidel pekný hotelík. Mal som toho za celý deň dosť. Vyzeral, že je úplne prázdny, lebo na parkovisku nebolo žiadne auto. No recepcná mi povedala, že nemajú voľnú ani jednu izbu.

Asi to nebolo pre nich výhodné ubytovať motorkára na jednu noc. Tak som pokračoval do mestečka, kde som sa pýtal na policajnej stanici aj v obchode, či nevedia o nejakom ubytovaní. Povedali, že to je jediný hotel a v okolí už nie je nič. Vtedy mi napadlo že prespím v stane za hotelom. Recepcná volala majiteľovi, ktorý s tým nemal žiadny problém. Pri stavaní stanu na dvore ma pozorovali dvaja psi. Väčší bol zvedavý a pobehoval okolo mňa. Tomu menšiemu to bolo jedno, len tak ležal v trave a prizeral sa. Noc nebola nič moc. Pri každom pohybe som počul, ako mi ten väčší pes šteká za hlavou.

Návrat domov

Ďalšie dva dni som sa presúval zvyškom Moldavska s prespaním v Rumunsku a cez Maďarsko domov. Keď som prešiel slovenské hranice, uvedomil som si, že v porovnaní s inými štátmi sa tu nemáme až tak zle, ako mnohí tvrdia. Počas cesty som nemal žiadny problém. Motorka išla ako hodinky. Mal som šťastie na príjemných a ochotných ľudí. Plný pozitívnych zážitkov som sa tešil domov na svojich blízkych, ktorí ma počas cesty podporovali.

Pavel Masár

Pokračovanie splneného sna

Po majstrovstvách Slovenska a Česka v cestnej cyklistike v Tlmačoch som mal možnosť kúsok od Trakovíc spolukomentovať etapové preteky Trnava Tour 2024. Túto šancu mi dal moderátor cyklistických pretekov Roman Barényi, začo som mu veľmi vďačný. Na moderovanie som sa pripravoval približne dva týždne. Mám obrovskú radosť z toho, že som práve ja mohol byť súčasťou týchto krásnych pretekov, ktoré pozostávajú zo štyroch etáp.

Prvá etapa bola mierne zvlnená so štartom aj cieľom v Kátlovciach. Cyklisti odštartovali 31. 05. 2024 o 14. hodine poobede do sychravého počasia. Už od 1. etapy som si užíval, že môžem aktualitu z pretekov hlásiť okolostojiacim divákovi. Pretekári urobili štyri okruhy v okolí Kátloviec s bojmi o rôzne premie. Počas prejazdov cieľom cyklisti s vervou súperili o body do bodovacej súťaže. Počas celej 1. etapy som držal v ruke mikrofón a informoval som divákov o dianí na trati. Moje pocity boli neopísateľné. Etapu vyhral český pretekár Adam Křenek z českej stajne TJ Favorit Brno. Najlepší Slovák, Martin Jurík, sa umiestnil na 4. priečke.

Antonio Miklovič komentuje cyklistické preteky

Druhá etapa bola časovka, ktorej som sa bohužiaľ nemohol zúčastniť. Zvíťazil v nej maďarský jazdec Daniel Püspöki (Green Riders Cycling Team). Ja som sa však veľmi tešil na poobednú etapu do Ratkovciach.

Cyklisti vyštartovali na 3. etapu v Ratkovciach 01. júna o 16:30. Okruh meral 5 km a bol zvlnený, šiel sa 16.-krát. Takže preteky boli veľmi rýchle a selektívne. Opäť som mal možnosť komentovať napínavé súboje o body. Bolo nádherné sledovať to. Aj toto bol jeden z dôvodov, prečo som si túto etapu ako moderátor poriadne užil. Pelotón roztrhal aj pád v jednom z okruhov, balík sa rozdelil na viacero skupín. Napokon odišla 12 členná skupina a po napínavom šprinte ruky nad hlavu zdvihol Michal Rotter.

Posledná etapa so štartom aj cieľom v Dubovej pri Modre odštartovala 02. 06. 2024 o 11:00. Okrem hlavnej kategórie tu štartovali aj rôzne ďalšie, podobne ako včera v Ratkovciach. Etapa obsahovala tri šprintérske premie pri prejazde cieľom a 3 horské premie pri hrade Červený Kameň. Bolo zaujímavé ohlasovanie prejazdov cieľom, pri každom bol pelotón o pár jazdcov kratší. Všetky pokusy ukradnúť pelotónu víťazstvo boli zlikvidované. Pred balíkom prišlo do cieľa sedem pretekárov. V etape zvíťazil srbský pretekár Veljko Stojnić (Lotus Team), na 2. a 3. priečke sa umiestnili Slováci: 2. Pavol Rovder (Dukla Banská Bystrica), 3. Adam Gross (PROefekt Across). Prežil som ďalší deň s mikrofónom v ruke pri sprostredkovaní aktuálnych zaujímavostí z priebehu pretekov divákovi. Cítil som sa neskutočne. Na týchto pretekoch som dostal ďalšiu príležitosť spolukomentovať Medzinárodné dni cyklistiky v Tlmačoch a Podhájskej, ale o tom nabudúce.

Preteky sa mi vryli hlboko do pamäti a budem na ne dlho spomínať. Som rád, že som ďalšie tri dni môjho života mohol venovať sprevádzaniu divákov svojimi obľúbenými cyklistickými pretekmi. Ak sa budú preteky konať aj budúci rok, určite Vás všetkých pozývam.

Antonio Miklovič

Cestovateľ Šimon Backa

Rozhovor s Trakovičanom Šimonom Backom. Zhováral sa Rastislav Murín

Ako ťa napadlo cestovať?

K cestovaniu som sa dostal po bakalárskom štúdiu v roku 2019, keď sme sa s kamošom rozhodli ísť z Valencie do Lisabonu stopom (kúpili sme iba jednosmernú letenku do Madridu). Predtým som necestoval, ak nerátam, že som chodil do Prahy za bratom alebo na rodinnú dovolenku do Chorvátska a Grécka.

Trvalo nám to mesiac, veľa ma to naučilo a veľa sa toho stalo. Iný svet, iní ľudia a kopec zážitkov. Neskôr, počas rokov inžinierskeho štúdia som sa pokúsil dostať na Erasmus (výmenný pobyt) do Nórska, kde mali veľmi dobrú technickú univerzitu a vynikajúce predmety, čo som chcel študovať. No najprv profesor s jedným predmetom a jeho skúškou a potom pandémie, mi to zrušili a nikam som sa nedostal. V rámci možnosti medzi štúdiom som išiel na týždeň sám do Maroka a veľmi ma oslovilo cestovanie osamote.

Akonáhle som skončil vysokú školu, frustrovaný, že mi zahraničné štúdium nevyšlo, som sa rozhodol ísť s jednosmernou letenkou do Juhovýchodnej Ázie. Očkovanie už bolo rozbehnuté a otvárali sa hranice.

Ktoré krajiny si navštívil?

Nezahrňal by som krajiny, kde som nestrávil aspoň mesiac, lebo si myslím, že krajinu sa za menej nedá ani poriadne spoznať, no aj ten mesiac je niekedy málo (viem, čas je veľmi drahá komodita). Číže Španielsko, Indonézia, Nepál, Vietnam, Kambodža, Laos, Thajsko, Malajzia a Austrália.

Ako si cestoval (spôsoby dopravy)?

Kde sa to dalo, skúšal som stopovať, no nie kvôli tomu, že som chcel ušetriť. Chcel som spoznať miestnych ľudí, keďže internet a prekladač fungoval stále. Hlavne ľudia, ktorí boli ochotní zastaviť, mali vždy nejaký dobrý príbeh. Popríklad ma zobrali aj k nim domov, kde som vždy kúpil nejaké potraviny a pivo pre nich, a na oplátku za to som mohol s nimi jesť večeru a raňajky. Peniaze za nocľah nikdy nechceli, ale aj tak som im nejaké nechal, schované pod poduškou. Inak preprava v menej rozvinutých krajinách funguje spôsobom – príchod na stanicu a nasleduje čakanie, kým autobus bude plný. Ak som bol zúfalý pri stopovaní, tak autobus sa dal jednoducho zastaviť tiež, keďže tak tu miestni ľudia fungovali. Z väčších miest jednoducho lietadlá a v mestách aplikácie, kde si vie človek objednať človeka na motorke a odvezie ho po meste, kam treba.

Takéto cestovanie je finančne náročné?

Austrália, Európa sú veľmi finančne náročné, no v Ázii, keď človek cestoval a nešetril, tak 600 euro na mesiac. Ak by človek ostal na jednom mieste, tak 300 za mesiac vrátane všetkého. Číže, ak má niekto 6 000 eur a voľný čas, pokojne vydrží 10 mesiacov. Ja som za 10 mesiacov v Ázii minul 8000, lebo som

Ak človek otužuje, môže ísť aj k Everestu v kratasoch – Šimon Backa

robit potápacie kurzy a veľa som sa potom potápal, čo je drahé (no stále veľmi lacné v porovnaní so zvyškom sveta).

Ako si si v zahraničí privyrbával?

Pracoval som iba v Austrálii, no predtým som počas pandémie veľmi necestoval a iba som ťahal dlhé smeny a odkladal peniaze, ako sa dalo.

Kde si nocoval?

V jednoduchých hoteloch za dve-tri eurá sú v Ázii bežná vec. Popríklad v domoch miestnych ľudí, ale aj pod hviezdami na takých bambusových vyvýšených platformách, keď bolo pekné počasie.

Šimon Backa,
zhováral sa **Rastislav Murín**

Futbal v Trakoviciach

Už aj my futbalisti máme za sebou rok 2024.

Na jar sme dohrali sezónu, v ktorej klub slávil 3. 9. 2023 90. rokov. A rozbehla sa sezóna 2024/2025. Poďme pekne po poriadku, čo sa v roku 2024 stihlo.

Poslednou pripomienkou 90. výročia futbalu v Trakoviciach bude pamätný obraz FTC Trakovice. V obraze je náš dres s podpismi legend Antonín Panenka, Jozef Štibrányi a Karol Dobiáš, ktorí tu boli na oslavy výročia. Obraz je zavesený v našej klubovni!

Rozhodlo sa v rozhodujúcom zápase proti hostiteľovi pôsobiacom o ligu vyššie

z Červeníka.

Začiatkom roka sme zažili najsvetlejší moment roka, keď sme triumfovali nad aktuálnym lídrom súťaže (jesenným majstrom) o ligu vyššie a hostiteľovi z Červeníka na halovom turnaji. V ich mužstve sa ťažko nájde neplatený futbalista, ale FTC Trakovice v ten deň prekvapilo všetkých. Trofej prebral kapitán Ján Radošovský, podľa slov trénera – jeden z našich najlepších hráčov na turnaji. Výkon vyšperkoval posledným gólom FTC Trakovice na turnaji na 7:4. Domáci finišovali na 7:6, ale Matej Ščasnovič, šaman v bráne, splnil, čo hlásal pred turnajom:

„Vychytal Červeník!“

V poslednom zápase, kedy sme museli len zvíťaziť, viedli sme 1:0 aj 2:1, polčas vyhral Červeník 4:2. Vstup do druhého polčasu bol ako z rozprávky. Behom dvoch minút sme vsietili tri góly a poskočili neskôr na 7:4. Červeník už len skorigoval na 7:6. Ivan Krajčovič sa stal s 5 gólmi najlepším strelcom mužstva a hráčom turnaja. Na turnaji štartoval Leopoldov a Kľačany. Ďakujeme organizátorom za skvelý turnaj a v zime 2025 prideme obhájiť!

Zhrnutie sezóny v roku 2024

Od posledného vydania Trakovických

Zničená strecha na budove na futbalovom ihrisku

noviniek v sezóne 2023-24 sme zaostali za očakávaniami, kde nám chýbali body hlavne z jesennej domácej časti zápasov, nakoľko sme v nej nezvíťazili.

Nová sezóna sa dá považovať za prechodovú, nakoľko traja mladí hráči zo základu odišli za novými výzvami. Navyše si veľmi vážne zranil achilovku v Prašníku kapitán Ján Radošovský, ale aj podľa jeho slov takto kapitáni nekončia kariéru a v zime by sa mal hlásiť trénerovi v zimnej príprave! Do klubu prišli skúsenosti z vyšších súťaží – Matej Múdry a Oliver Andráš. Bodov na zápas v priemere máme viac ako v minulej sezóne, preto sme spokojní. V zime máme na pláne posilniť sa na každom poste, hoci môžu nám to negovať materské kluby, nakoľko treba aj ich súhlas.

Mládež

Od roku 2020 pokračujev Mládež v každej vekovej kategórii v spolupráci s Bučanmi a Malženicami. V Trakoviciach sa trénuje školička a mladší dorast U17.

Ako má AS Rím Francesca Tottiho, tak FTC Trakovice má Matúša Janoviča

Prečo toto prirovnanie? Celú kariéru u mužov (19 sezón) obetoval žltó-čiernym farbám FTC Trakovice. V dnešnom futbale je to sci - fi.

Žltó-čierna mu je aj súdená, veď z veľkých klubov fandí nemeckej BVB a fanúšikovia futbalu vedia, aké má klubu

Mikuláš obdaroval aj malých futbalistov

bové farby. Ako správna hviezda FTC Trakovice sa zástupca kapitána lúčil s kariérou počas osláv 90. rokov futbalu v Trakoviciach na zápase s Veselým pred kamerami 1nej ligy. Prvú sezónu je náš odchovanec na zaslúženom futbalovom dôchodku. Na dôchodku nelenil a prestúpil do stavu novomanželského s Michaelou, za slobodna Drgoňovou. V tomto smere v klube sú už aj novomanželia Michal Hlatký s Veronikou, za slobodna Drgoňovou. Touto cestou im ešte raz blahoželáme!

Mikulášsky turnaj

Klub uskutočnil v sobotu 7. 12. 2024 premiérový ročník turnaja na multifunkčnom ihrisku za účasti 8 tímov. Výsledky turnaja sa skončili po uzavierke vydania.

1. FTC U17
2. Nalej
3. FC Partyboys
4. Kamarádiči
5. Guadalajara
6. FC Štrkáči
7. FTC Boys
8. Ratkované

Rok 2022 a takto sa to celé začalo nultým vydaním bulletinu!

Od posledného domáceho zápasu v roku 2022 vás sprevádza na domácich stretnutiach zápasový bulletin. Nebolo tomu inak ani v rokoch 2023 a 2024 s tradičnými rubrikami Jubilanti, novými Hráčmi zápasu po každom stretnutí, v ktorom bodujeme, Na slovíčko s výbrným členom tímu a viacero aktuálnych tém pred stretnutím, ktoré prinášame na každý domáci zápas divákovi aj cez web FTC Trakovice.

Zimná príprava

Rozpis zimných prípravných zápasov FTC Trakovice je tu aj pre našich fanúšikov. Prvé tri zápasy na umelej trávě Lokomotívy Trnava a generálka v Trakoviciach.

Zo súťaže v Galante tradične Veľká Mača – sobota 22.2.2025 o 15:00 hod, ktorú doplnia líder súťaže Dolná Streda – sobota 1.3.2025 o 13:00 hod. Dolná Streda 11 z 11 stretnutí vyhrala a inkasovala za celú časť iba 5x. Letné neodohrané prípravné stretnutia s mužstvami Hrnčiarovce – sobota 8.3.2025 15:00 hod. a Slávia Trnava – nedeľa 16.3.2025 o 14:30 hod. absolvujeme teraz v zime. Slávia Trnava bude generálkou na ligu doma, na prvé kolo v Dechticiach. Po postupe Slávie Trnava v pohári je súper na generálku v štádiu riešenia.

Rozhodca z Trakovíc v SFZ!

Nedávno sme písali o prvom rozhodcovi na stránke FTC Trakovice z Trakovíc v ZSFZ. Odchovanec nášho futbalu Tomáš Bošácky bude písať okrem iného aj stretnutia mládeže v SFZ. Týmto sa stal prvým rozhodcom od nás v SFZ!

Prajeme veľa úspechov a správnych rozhodnutí v rozhodcovskom drese!

Ďakujeme za zrekonštruovanie tribúny hlavne obci Trakovice na čele so starostom obce Ľudovítom Tolarovičom a tiež všetkým dobrovoľníkom ako i zamestnancom obce! V krátkej dobe nám

počasie druhý raz zničilo strechu.

Historické milníky spojené s FTC Trakovice

Po 90. rokoch klubu prinášame aj pár milníkov FTC Trakovice:

Ligista z FTC Trakovice – bolo to v 80. rokoch minulého storočia za Banskú Bystricu a Spartak Trnava – Milan Lackovič.

V poslednom desaťročí v historickom kalendári za povšimnutie stoja tieto udalosti:

– Pred 10 rokmi dorast FTC Trakovice víťazí v súťaži a postupuje do kraja. Na základe tohto sa budujú nové striedačky. Veľa hráčov pokračuje dnes v mužskej kategórii.

– 7. rok pokračuje na lavičke mužov Matúš Krajčovič

– Proti účastníkovi 4. ligy Piešťany sme hrali u nás presne 6 rokov späť!

– Pred 4 rokmi oznamujeme v príprave súpera o štyri ligy vyššie a to vtedy tretíoligové Malženice. Súper vtedy u nás síce zvíťazil, ale polčasové 0:0 si pamätáme!

– 15 mesiacov oslavuje Školička FTC Trakovice U7. Týmto ďakujeme trénerom Ivan Krajčovič, Patrik Husár. Kristián Jančíčka, ktorý ich aktuálne trénuje. Vďaka patrí deťom a rodičom za spoluprácu!

Historické okienko

Sezóna 1980/81 je tá, v ktorej sme dominovali celej oblasti Trnava a bol z toho jediný postup do kraja pre mužov FTC Trakovice.

Začatá práca na mužstve v predošlej sezóne sa Milanovi Malovcovi darila. Až vstúpil medzi legendy klubu aj so svojimi zverencami: E. Zemla, J. Daniš, K. Bučko, F. Bihari, Ing. F. Drgoň, J. Krajčovič, M. Novák, K. Vozár, J. Janovič, M. Gier, J. Malovec, K. Krajčovič, M. Jamrich, S. Danihel, J. Škvarka, I. Komarňanský, M. Baroš, R. Šimančík, D. Janovič, J. Brestovanský, P. Bališ, J. Jaroška a J. Taraba.

Sezóna bola veľmi náročná a o postupujúcom mužstve sa rozhodlo v poslednom kole medzi nami, Bučanmi, Naháčom a Majcichovom. Po poslednom kole vyššie uvedený prví traja mali rovnako bodov a postúpili sme len lepším skóre.

V tej dobe za víťazstvo boli 2 body, čo si väčšina pamätáme. A mužstiev v oblasti bolo dva- krát viac.

Zo strelených 52 gólov viac ako polovicu strelili traja hráči: Stano Danihel 13, Ján Škvarka 11, Marián Jamrich 6.

A to, že potom neskôr v kraji sme mali nováčikovský elán aj po zmene kádra a trénera, svedčia aj výsledky hneď v prvej sezóne s vtedy s ostrieľanými súpermi: Trakovice – Myjava 2:0, Trakovice – Šúrovce 3:0, Trakovice – Modranka B 6:1 (Reho – 4 góly).

Derby je derby!

Derby, to bývalo niekedy veľké, keď sme hrali jednu súťaž alebo boli v jednom okrese. Dnes to tak už nie je cítiť. Kedy Trakovice naposledy urobili škrt cez rozpočet Bučanom? Bol to prvý zápas a zatiaľ posledný súťažný po zmene stanov, premenovaní klubu, v novom pohári a aplikácii na natáčanie zápasov.

Písal sa august 2018 a začínal sa hrať pohár OBFZ Trnava.

Trakovice v derby stretnutí vyliali prekvapujúco z pohára susednú obec Bučany, keď zahrali na maxime možností.

Tieto dva celky sa spolu stretávali len v príprave. Prvý ročník pohára Bestrent Cup to však zmenil. Vo veľmi kvalitnom zápase i s potrebným adrenalínom na ihrisku i v hľadisku, dopadlo to lepšie pre FTC.

Okrem iného sme videli vylúčenie, ktoré mužstvu v prevahe uškodilo a zrodilo sa prekvapenie. V 25. minúte (v zápise je, že vydržal až 35 minút) sa porúchal pod sprchy po druhej žltej karte domáci Šimon Chudý, čo vyvolalo nevoľu na domácej strane.

Bučany boli vo výhode o jedného muža, ale po osi Husár – Kubiš a Bošácky posledne menovaný otvoril gólový účet stretnutia. V druhom polčase hostia tlačili, no po fatálnom zlyhaní autového vhadzovania Bučian druhý krát loptu dopravil do siete dvojgólový Tomáš Bošácky. V závere stretnutia v nastavenom čase skorigoval z priameho kopu na 2:1 odchovanec nášho klubu Miroslav Janák (treba dodať, že skúsený hráč gól neoslavoval). V základnej zostave Bučian figuroval aj odchovanec FTC Paulovič.

Trakovice – Bučany 2:1 (1:0)

Góly: 39. a 65. Bošácky – 90. Janák

Trakovickí futbalisti 2024

ČK: 35. Š. Chudý (Trakovice)

TRAKOVICE: Taraba – Husár, Bališ, Bošácky, Jaroška, Chudý, Mar. Ščasnovič, Kubiš, Š. Chudý, Radošovský, Matúšek (Janovič, Mat. Ščasnovič, Kačinec, Tolarovič, Silný)

BUČANY: Jamrich – Bindics, Malich, Bunček, Šrámek, Zubčák, Vinter, Belák, Paulovič, Mračník, Ryšavý (Macko, Loti,

Janák)

FTC Trakovice praje Veselé Vianoce a PF 2025, aby všetci mali počas celého Nového roka 2025 lásku ako my k futbalu, šťastie ako futbalisti pred gólom, radosť ako po dôležitom víťazstve!

Pavol Husár, predseda FTC Trakovice

Nezabúdajme

Pán Alojz Novák je rodákom z Trakovíc. Stále je s Trakovicami spojený, zaujíma sa o dianie v obci, navštevuje slávnosti jubileí trakovického futbalu, sleduje webovú stránku obce a vždy si so záujmom prečíta Trakovické novinky. Čo vieme o podplukovníkovi letectva, o jeho životných osudoch, o dlhoročnom aktívnom členstve a funkciách v športových organizáciách, o športových úspechoch my? Zato tlačenej médiá aj internet pri-nášajú o p. Alojzovi Novákovi veľa informácií a bohato sa zaujímajú nielen o jeho životný príbeh z minulosti, ale aj o jeho životnú etapu života. Je zaujímavá a inšpirujúca, pretože vo svojich 93 rokoch udivuje p. Novák po mnohých stránkach.

Ponúkam čitateľom výňatky z viace-

rych médií, ktoré sú venované nášmu rodákovi a sú doplnené fotografiami a napokon aj kratšie interview, ktoré sme absolvovali telefonicky.

(Memory of Nations) Pamäť národov je jednou z najrozsiahlejších európskych zbierok životných príbehov. Od roku 2008 je verejne prístupná ako databáza svedectiev svedkov udalostí 20. storočia... a v nej sme našli rozsiahle svedectvo o živote v 20. storočí od nášho rodáka, Alojza Nováka.

Z Pamäte národov vyberáme úvodný prehľad základných životných údajov A. Nováka:

„Pplk.v.v. Alojz Novák (* 1932)

Všetko je o ľuďoch, všade nájdeme dobrých aj zlých

- narodený 20. októbra 1932 v Trakoviaciach
- otec Anton, mama Terézia, pochádza z deviatich súrodencov
- pamätá si zostrelenie amerického lietadla pri Malženiciach počas druhej svetovej vojny
- po vojne študoval v Trnave, neskôr v Harmanci a v škole leteckého dorastu v Rožňave
- vyučil sa za letca, jeho kariéru ukončila nešťastná nehoda v júli 1954
- zamestnal sa v Trenčíne, neskôr v Košiciach a Prahe

- v roku 1963 sa vrátil do Trenčína a zamestnal sa v Leteckých opravovniach

- v auguste 1968 pôsobil ako náčelník útvaru obrany letiska, o príchode vojsk Varšavskej zmluvy v r. 1968 nikto vopred neinformoval

- v novembri 1989 bol mesiac na liečení v Tatrách, čoskoro odišiel do civilu a do dôchodku

- dlhoročný aktívny cyklista a hráč stolného tenisu, pôsobil aj ako funkcionár a medzinárodný rozhodca

- * vo veku 93 rokov sa stále aktívne venuje športu

<https://www.memoryofnations.sk/sk/novak-alojz-1932>

Z Pravdy: Z Karlových Varov do Trenčína. 86-ročný vytrvalec to zvládol na bicykli

Rodičia v Trakoviaciach

Súrodenci A. Nováka

A. Novák ako letec

Život Alojza Nováka je spojený s pohybom. Bezstarostné chvíle detstva trávil vonku s kamarátmi – ako hovorí, od rána do večera sa nezastavili. Ukázalo sa, že na šport má prirodzený talent. Či už išlo o cyklistiku, beh či stolný tenis. Zo skvelej kondície ťažil pri turistických potulkách naprieč celým Slovenskom.

V posledných rokoch mu objavovanie krajiny zo sedačky bicykla učarovalo ešte viac. Pri plánovaní ciest si splnil viaceré sny a minulý mesiac zvládol aj najnáročnejšiu previerku. Po dôkladnej príprave prešiel trasu Karlove Vary – Trenčín. Obdivuhodný kúsok si žiada spomenúť najpodstatnejší detail: pán Novák bude mať onedlho 87 rokov!

Vzťah k športu získal už v detstve v Trakoviciach pri Trnave. „Cez leto sme bosí naháňali loptu a pásli husi, v zime sme chodili korčuľovať. Teda, moji rodičia na korčule nemali peniaze, takže som sa len šmykal,“ spomína na časy približne z prelomu 30. a 40. rokov minulého storočia.

V behu sa dostal do celoslovenského kola. Na účasť v ňom mu už nič nestálo v ceste. „Postavil som sa na štart, ale v náročnej konkurencii som nemal šancu na dobrý výsledok. Cením si však, že som došiel do cieľa. Dokonca som mal tú česť stretnúť sa s hviezdym Emilom Zátopkom, ktorý vtedy ešte behal vo vojenských topánkach,“ opisuje zážitky spred bezmála 70 rokov, akoby sa odohrali včera.

Beh doplnila turistika. „Prešiel som celé Slovensko, všetky pohoria na východ od Devína. Teda, až na Vihorlat, jedine tam som nebol,“ uvádza na správnu mieru.

V Tatrách vystúpil na osem štítov nad 2000 m n. m. „Zo všetkých som aj zostúpil. Priznávam, že Lomnický štít mám len zlezený, hore som sa vyviezol lanovkou. Okrem slovenských krás som

objavoval aj pohoria v bývalej Juhoslávii, prešiel som Júlske a Savinské Alpy, v Bulharsku Rilú, Pirin či Rodopy. Táto záľuba sa teraz dostala na vedľajšiu koľaj, občas sa však vyberiem na Inovec,“ hovorí.

Presuny na horské výstupy začal kombinovať s cyklistikou. Tá ho však vo väčšej miere chytila za srdce až na dôchodku. Až maratónske výkony znejú z jeho úst tak prirodzene, ako keby sa pochválil popoludňajšou prechádzkou po meste.

Pred tromi rokmi prešiel na bicykli aj južné a severné Česko. V prvom prípade si zvolil trasu z Českých Budějovic, v druhom zo Špindlerovho Mlyna. Ani názvy miest našich západných susedov podľa smeru presunu mu nerobia žiaden problém.

V hlave sa mu pri zážitkoch u susedov črtala najťažšia výzva: zdolať trasu Karlove Vary – Trenčín.

<https://sportweb.pravda.sk/cyklistika/clanok/519837-z-karlovych-varov-do-trencina-osemdesiatsestrocny-vytrvalec-to-zvladol-na-bicykli/>
Z Pamäti národov:

Popri cyklistike Alojz celoživotne rozvíjal aj svoju lásku k stolnému tenisu, ktorý začal hrať ešte v Trakoviciach. Od jeho príchodu do Trenčína bol členom viacerých klubov a zúčastnil sa nespočetného množstva turnajov. „Od 1963. som sa tomu začal venovať naplno. Robil som predsedu Telovýchovnej jednoty v Zlatovciach, v Kubrej a v LOTN. Pod mojím vedením sa dostali pingpongisti do krajskej súťaže. Postúpili o súťaž vyššie. Dlhé roky som robil predsedu Okresného výboru zväzu stolného tenisu a predsedu Západoslovenského kraja stolného tenisu. Pôsobil som aj vo Výkonnom výbore okresného ČSTV, mám bronzový, strieborný aj zlatý odznak. V tej dobe to bolo najvyššie vyznamenanie v telovýchove,“ dodáva. Po rozdelení republiky pôsobil ako člen predsedníctva Slovenského stolnotenisového zväzu, kde štyri roky riadil športovo-technickú komisiu, ďalšie štyri rozhodcovskú komisiu a posledné štyri pre zmenu disciplinárnu komisiu v rámci celého Slovenska. Alojz pôsobil aj ako rozhodca najvyššej triedy. Ako rozhodca sa zúčastnil šiestich majstrovstiev Európy a všetkých medzinárodných majstrovstiev Československa. Pôsobenie vo funkciách v stolnom tenise ukončil v roku 2013, keď mal 81 rokov. Hraniu sa však venuje stále a v máji 2022 sa zúčastnil turnaja veteránov nad 80 rokov. Alojza Nováka v roku 2002 ocenili Zlatou medailou Slovenského zväzu telesnej kultúry a ako najvyššie ocenenie za roky práce pre šport vníma diplom od bývalého predsedu Medzinárodného olympijského výboru Juana Antonia Sa-

Ako cyklista na svojich výpravách

marancha. Okrem množstva športových ocenení je aj držiteľom Vyznamenania M. R. Štefánika od Zväzu letcov.

Ďalej si možno o A. Novákovi prečítať na: https://mytrencin.sme.sk/c/23044367/nadochodku-chytil-druhy-dych-v-devatdesiatke-nema-v-pingpongu-konkurenciu.html#storm_gallery_212299

Články o p. A. Novákovi podrobne zachytávajú životné fakty a bohatú športovú aktivitu od detstva až po seniorský vek. Preto som otázky v interview zamerala osobnejším smerom v snahe vypátrať „recept“ na jeho mimoriadne aktívny životný štýl. V čulom a pevnom hlase pána Alojza Nováka znela ochota na rozhovor, a tak som mu položila otázky:

Pán Novák, Vaša fyzická kondícia je obdivuhodná, môžete nám prezradiť svoju životosprávu?

Nikdy som nevyhľadával špeciálnu stravu, stravujem sa striedmo a konzumujem bežné jedlá.

A. Nováka ocenil predseda Medzinárodného olympijského výboru Juan Antonio Samaranch

Pravidelne ráno si však dám strúčik cesnaku, trochu škorice a med do trošky ostrejšieho nápoja. Neužívam ani nepotrebujem lieky, pretože organizmus funguje a pracuje v poriadku.

V dennom režime ste na seba prísny, je čas vašim „naháňačom“?

Doprajem si dostatočný a pravidelný spánok a snažím sa nepodliehať stresu a nevystavovať sa mu. Snažím sa brať život tak, ako ide, prijímať, čo mi dá a tešiť sa z toho.

Srdečne Vám d'akujem za rozhovor!

Zhovárala sa a spracovala PaedDr. J. Krajčovičová